

Dan id-dokument ġie magħmul bil-hsieb li jintuża bhala għodda ta' dokumentazzjoni u l-istituzzjonijiet ma jassumu l-ebda responsabbiltà għall-kontenut tiegħu

► **B** **IR-REGOLAMENT TAL-KUNSILL (KE) Nru 2100/94**
tas-27 ta' Lulju 1994
dwar drittijiet ta' varjetajiet ta' pjanti fil-Komunità
 (ĠU L 227, 1.9.1994, p. 1)

Emendat minn:

		Ġurnal Uffiċjali		
		Nru	Pagna	Data
► <u>M1</u>	Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 2506/95 tal-25 ta' Ottubru 1995	L 258	3	28.10.1995
► <u>M2</u>	Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 807/2003 ta' 1-14 ta' April 2003	L 122	36	16.5.2003
► <u>M3</u>	Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1650/2003 tat-18 ta' Ġunju 2003	L 245	28	29.9.2003
► <u>M4</u>	Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 873/2004 29 ta' April 2004	L 162	38	30.4.2004
► <u>M5</u>	Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 15/2008 ta' 1-20 ta' Diċembru 2007	L 8	2	11.1.2008

IR-REGOLAMENT TAL-KUNSILL (KE) Nru 2100/94

tas-27 ta' Lulju 1994

dwar drittijiet ta' varjetajiet ta' pjanti fil-Komunità

IL-KUNSILL TA' L-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 235 tiegħu,

Wara li kkunsidra l-proposta mill-Kummissjoni ⁽¹⁾,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Parlament Ewropew ⁽²⁾,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali ⁽³⁾,

Billi varjetajiet ta' pjanti qed joħolqu problemi speċifiċi fir-rigward tar-reġim ta' proprjetà industrijali li jista' jkun applikabbli;

Billi l-varjetajiet ta' pjanti fir-reġimi ta' proprjetà industrijali ma ġewx armonizzati fil-livell tal-Komunità u għalhekk għadhom regolati bil-leġislazzjoni ta' l-Istati Membri, li l-kontenut tagħhom mhux uniformi;

Billi f'dawn iċ-ċirkostanzi huwa xieraq li jkun stabbilit reġim tal-Komunità li, minkejja li jkun ko-eżistenti mar-reġimi nazzjonali, jippermetti għall-għotja ta' drittijiet ta' proprjetà industrijali li jkunu validi mal-Komunità kollha;

Billi jkun xieraq li l-implimentazzjoni u l-applikazzjoni ta' dawn ir-reġimi tal-Komunità m'għandhomx isiru mill-awtoritajiet ta' l-Istati Membri iżda minn uffiċċju tal-Komunità b'personalità legali, "L-Uffiċċju tal-Komunità ta' Varjetajiet ta' Pjanti";

Billi s-sistema għandha tagħti każ ukoll għall-iżvilupp tat-teknika fit-tkabbir ta' pjanti inkluża l-bijoteknoloġija; billi sabiex jiġi stimulat it-tkabbir u l-iżvilupp ta' varjetajiet godda, għandu jkun kemm protezzjoni aħjar imqabbla mas-sitwazzjoni preżenti għal daww kollha li jkabbri l-pjanti mingħajr, iżda, ma jithassar bla ebda ġustifikazzjoni l-aċċess għall-protezzjoni b'mod ġenerali jew fil-każi ta' ċerti metodi tat-tkabbir;

Billi l-ġenera u speċi tal-varjetajiet botaniċi kollha għandhom ikollhom protezzjoni;

Billi l-varjetajiet protettibbli għandhom ikunu konformi mal-htigijiet magħrufa internazzjonalment, jiġifieri, distintività, uniformità, stabbiltà u novità, u wkoll ikunu magħżula minn denominazzjoni preskritta ta' varjetà;

Billi huwa mportanti li tkun ipprovduta definizzjoni ta' varjetà ta' pjanti, sabiex jiġi assigurat it-thaddim xieraq tas-sistema;

Billi din id-definizzjoni mhix intiża biex tbiddel definizzjonijiet li jistgħu jkunu ġew stabbiliti fil-kamp tad-drittijiet tal-proprjetà intellettwali, l-aktar fil-kamp tal-patenti, lanqas biex tfixkel jew teskludi mill-applikazzjoni liġijiet li jharsu l-protettibilità tal-prodotti, inklużi pjanti u l-materjal tal-pjanti, jew proċessi skond xi drittijiet ta' proprjetà intellettwali oħra;

Billi iżda huwa mixtieq hafna li jkun hemm definizzjoni komuni fiż-żewġ kampijiet; billi għalhekk sforzi xierqa f'livell internazzjonali għandhom ikunu sostnuti biex tintlaħaq dik id-definizzjoni komuni;

Billi għall-għoti ta' drittijiet tal-Komunità għall-varjetà ta' pjanti assessjar tal-karatteristiċi importanti dwar il-varjetà hi meħtieġa; billi, iżda, daww il-karatteristiċi mhux bilfors ikollhom x' jaqsmu ma' l-importanza ekonomika tagħhom;

⁽¹⁾ ĠU C 244, tat-28.9.1990, p. 1 u ĠU C 113, tat-23.4.1993, p. 7.

⁽²⁾ ĠU C 305, tat-23.11.1992, p. 55 u ĠU C 67, tas-16.3.1992, p. 148.

⁽³⁾ ĠU C 60, tat-8.3.1991, p. 45.

▼B

Billi s-sistema għandha wkoll tiċċara ta' min hu d-dritt tal-protezzjoni tal-Komunità fil-varjetà tal-pjanti; billi f'xi każi jista' jkun ta' seba' persuni f'daqqa, u mhux biss ta' wiehed; billi d-dritt formali li jsiru applikazzjonijiet għandu jiġi regolat;

Billi s-sistema għandha wkoll tiddefinixxi l-kelma “detentur” f'dan ir-Regolament; billi l-kelma “detentur” mingħajr aktar speċifikazzjoni tintuża f'dan ir-Regolament fl-Artikolu 29(5) tiegħu, hija ntizza li għandha tkun fit-tifsira ta' l-Artikolu 13(1) tiegħu;

Billi, minhabba l-effett ta' dritt tal-Komunità ta' varjetà ta' pjanti għandu jkun uniformi fil-Komunità kollha, tranżazzjonijiet kummerċjali suġġetti għall-ftehim tad-detentur għandhom ikun preċiżament magħmula; billi l-iskop ta' protezzjoni għandu jiġi estiż, meta mqabbel mal-parti l-kbira tas-sistemi nazzjonali, għal ċerti materjali tal-varjetà biex jaqti kont ta' negozju minn pajjiżi barra l-Komunità mingħajr protezzjoni; billi, iżda, l-introduzzjoni tal-prinċipju ta' eżawriment tad-drittijiet għandu jassigura li l-protezzjoni ma tkunx eċċessiva;

Billi sabiex jiġi mħajjar it-tkabbir tal-pjanti, is-sistema bażikament tikkonferma r-regola aċċettata internazzjonalment ta' aċċess liberu għall-varjetajiet protetti għall-iżvilupp minnhom, u l-esplojtazzjoni, ta' varjetajiet godda;

Billi f'ċerti każi meta l-varjetà ġdida, għalkemm distinta, tkun essenzjalment imnissla mill-varjetà inizjali, xi forma ta' dipendenza mid-detentur ta' din ta' l-aħħar għandha tkun maħluqa;

Billi, l-eżerċizzju tad-drittijiet tal-Komunità fil-varjetà tal-pjanti għandu jkun suġġett għar-restrizzjonijiet stabbiliti fid-dispożizzjonijiet adottati fl-interess pubbliku;

Billi din tinkludi t-tħaris tal-produzzjoni agrikola, billi dak il-għan jehtieg awtorizzazzjoni għall-bdiewa biex jużaw il-prodott tal-ħsad għall-propagazzjoni taħt ċerti kondizzjonijiet;

Billi għandu jkun assigurat li l-kondizzjonijiet ikunu stabbiliti fil-livell tal-Komunità;

Billi liċenzjar obligatorju għandu wkoll jiġi pprovdut f'ċerti ċirkostanzi fl-interess pubbliku li jista' jinkludi l-htieġa li jkun ipprovdut materjal li joffri karatteristiċi speċifiċi, jew li jzomm l-inċentiv għat-tkabbir kontinwu ta' varjetajiet imtejba;

Billi l-użu tad-denominazzjonijiet ta' varjetà preskritta għandu jsir obligatorju;

Billi d-drittijiet tal-Komunità ta' varjetà ta' pjanti għandhom fil-prinċipju jkollhom ħajja ta' mill-anqas 25 sena u fil-każ ta' speċi ta' dwieli u siġar, għall-anqas 30 sena; billi raġunijiet oħra għat-terminazzjoni għandhom ikunu speċifikati;

Billi d-drittijiet tal-Komunità ta' varjetà ta' pjanti huwa oġġett ta' proprjetà tad-detentur u r-rwol tiegħu f'relazzjoni mad-dispożizzjonijiet legali mhux armonizzati ta' l-Istati Membri, b'mod partikolari tal-liġi ċivili, għandhom għalhekk jiġu ċċarati; billi dan japplika wkoll għall-iffinalizzar ta' kontravvenzjonijiet u l-infurzar tad-drittijiet tal-Komunità ta' varjetajiet ta' pjanti;

Billi huwa meħtieġ li tkun assigurata l-applikazzjoni sħiħa tal-prinċipji tas-sistema tad-drittijiet tal-Komunità ta' varjetà ta' pjanti ma tiġix imfixkla bl-effett ta' sistemi oħrajn; billi għal dan il-għan ċerti regoli, li jkunu konformi ma' l-obbligazzjonijiet internazzjonali eżistenti ta' l-Istati Membri, huma meħtieġa dwar ir-relazzjoni ma' drittijiet ta' proprjetà industrijali oħra;

Billi huwa indispensabbli li jiġi eżaminat jekk u sa liema limitu l-kondizzjonijiet għall-protezzjoni mogħtija f'sistemi oħra ta' proprjetà industrijali, bħal patenti, għandhom jiġu adottati jew b'mod iehor modifikati għall-konsistenza mas-sistema tad-drittijiet tal-Komunità ta' varje-

▼B

tajiet ta' pjanti; billi din, fejn meħtieġ, għandha tkun ipprovduta b'regoli bilanċjati b'liġi addizzjonali tal-Komunità;

Billi d-dmirijiet u s-setgħat ta' l-Uffiċċju tal-Komunità tal-Varjetajiet ta' Pjanti, inkluż il-Bord ta' l-Appell, li għandu x'jaqsam ma' l-għoti, it-terminazzjoni jew il-verifika tad-drittijiet tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti u l-pubblikazzjonijiet għandhom sa fejn ikun possibbli jkunu mudellati fuq ir-regoli żviluppatti għal sistemi oħrajn, kif għandha tkun ukoll l-istruttura ta' l-Uffiċċju u r-Regoli ta' Proċedura, il-kollaborazzjoni mal-Kummissjoni u l-Istati Membri b'mod partikolari permezz ta' Kunsill Amministrattiv, l-involviment ta' l-Uffiċċji ta' l-Eżamijiet feżamijiet tekniċi u wkoll u l-miżuri meħtieġa għall-*budget*;

Billi l-Uffiċċju għandu jingħata l-pariri u jkun sorveljat mill-imsemmi Kunsill Amministrattiv, magħmul minn rappreżentanti ta' l-Istati Membri u l-Kummissjoni;

Billi t-Trattat ma jipprovdix, għall-adozzjoni ta' dan ir-regolament, setgħat oħrajn għajr dawk ta' l-Artikolu 235;

Billi jittiehed akkont tal-konvenzjonijiet internazzjonali eżistenti bħal ma huma l-Konvenzjoni Internazzjonali għall-Protezzjoni ta' Varjetajiet Ġodda ta' Pjanti (Konvenzjoni UPOV), il-Konvenzjoni ta' l-Għoti ta' Patenti Ewropej (Konvenzjoni Ewropea tal-Patenti) jew l-Akkordju dwar l-aspetti relatati man-negozju tad-drittijiet ta' proprjetà intellettuali, inkluż in-negozju f'oġġetti foloz; billi konsegwentement dan jimplementa l-projbizzjoni fuq l-ippatentjar ta' varjetajiet ta' pjanti sal-limitu biss li l-Konvenzjoni tal-Patenti Ewropej hekk teħtieġ, jiġifieri għall-varjetajiet ta' pjanti bħala tali;

Billi dan ir-Regolament għandu jkun eżaminat mill-ġdid sabiex ikun emendat kif meħtieġ fid-dawl ta' l-iżviluppi futuri ta' l-imsemmija Konvenzjoni,

ADOTTA DAN IR-REGOLAMENT:

L-EWWEL PARTI

DISPOSIZZJONIJIET ĠENERALI

Artikolu 1

Drittijiet tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti

Sistema ta' drittijiet tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti hija b'dan stabilita bħala l-forma unika u esklussiva tal-Komunità tad-drittijiet tal-proprjetà industrijali tal-varjetajiet ta' pjanti.

Artikolu 2

Effett uniformi tad-drittijiet tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti

Id-drittijiet tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti għandhom ikollhom effett uniformi fit-territorju tal-Komunità u ma jistgħux jingħataw, jiġu trasferiti jew jiġu terminati fl-imsemmi territorju hlief fuq bażi ta' uniformità

Artikolu 3

Drittijiet nazzjonali ta' proprjetà għall-varjetajiet ta' pjanti

Dan ir-Regolament għandu jkun mingħajr preġudizzju għad-dritt ta' l-Istati Membri li jagħtu drittijiet nazzjonali ta' proprjetà għall-varjetajiet ta' pjanti, bla ħsara għad-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 92(1).

Artikolu 4

Uffiċċju tal-Komunità

Għall-għanijiet ta' l-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, Uffiċċju tal-Komunità għall-Varjetajiet ta' Pjanti, hawnhekk iżjed 'il quddiem imsejjah "l-Uffiċċju", huwa b'dan stabbilit.

IT-TIENI PARTI

LIĠI SOSTANTIVA

IL-KAPITOLU I

KONDIZZJONIJIET LI JIRREGOLAW L-GHOTI TA' DRITTIJIET TAL-KOMUNITÀ TAL-VARJETAJIET TA' PJANTI

Artikolu 5

L-Iskop tad-drittijiet tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti

1. Varjetajiet ta' ġeneru u speċi botaniku, inkluż, fost oħrajn, taħlit bejn ġenera u speċi, jistgħu jiffurmaw l-iskop tad-drittijiet tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti.
2. Għall-għanijiet ta' dan ir-Regolament, "varjetajiet" għandha tittiehed li tiftiehem grupp ta' pjanti fi hdan klassifika botanika unika ta' l-aktar speċi baxxa magħrufa, liema grupp, irrispettivament jekk il-kondizzjonijiet għall-ghoti ta' dritt tal-varjetajiet ta' pjanti jkunux milhuqa kollha kemm huma, jistgħu jkunu:
  - definiti bl-espressjoni tal-karatteristiċi li jirriżultaw minn ġenotip stabbilit jew taħlita ta' ġenotipi,
  - distinti minn gruppi oħra ta' pjanti bl-espressjoni ta' għall-anqas wiehed mill-imsemmija karatteristiċi, u
  - ikkunsidrati bħala waħda f'dak li jirrigwarda l-kapaċità tagħha li tiġi propagata minghajr tibdil.
3. Grupp ta' pjanti jkun jikkonsisti fi pjanti shaħ jew parti ta' pjanti sakemm dawk il-partijiet ikunu jistgħu jipproduċu pjanti shaħ, it-tnejn li huma hawnhekk iżjed il-quddiem imsejja "kostitwenti tal-varjetajiet".
4. L-espressjoni tal-karatteristiċi li għaliha jirreferi l-paragrafu 2, l-ewwel inċiż, tista tkun jew invarjabbli jew varjabbli bejn il-kostitwenti tal-varjetajiet ta' l-istess tip sakemm ukoll jirriżulta l-livell tal-varjazzjoni mill-ġenotip jew taħlit ta' ġenotipi.

Artikolu 6

Varjetajiet protettibbli

Id-drittijiet tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti għandhom jingħataw għall-varjetajiet li huma:

- (a) distinti;
- (b) uniformi;
- (ċ) stabbli; u
- (d) ġodda.

Barra minn hekk, il-varjetà għandha tkun imsemmija minn denominazzjoni skond id-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 63.

▼B

*Artikolu 7***Distintività**

1. Varjetà tkun meqjusa li tkun distinta jekk tkun distingwibbli b'mod ċar b'referenza għall-espressjoni tal-karatteristiċi li jirriżultaw minn ġenotip partikolari jew tahlita ta' ġenotipi, minn kull varjetajiet oħra li l-eżistenza tagħha jkun fatt li jafu kulhadd fid-data ta' l-applikazzjoni stabbilita bis-saħħa ta' l-Artikolu 51.

2. L-eżistenza ta' varjetajiet oħrajn għandhom b'mod partikolari ikunu meqjusa li jkunu fatt li jafu kulhadd jekk fid-data ta' l-applikazzjoni stabbilita bis-saħħa ta' l-Artikolu 51:

- (a) kienet il-għan ta' dritt tal-varjetajiet ta' pjanti jew imdaħħla freġistru uffiċjali ta' varjetajiet ta' pjanti, fil-Komunità jew xi Stat, jew fxi organizzazzjoni intergovernattiva bil-kompetenza rilevanti;
- (b) applikazzjoni għall-għoti ta' dritt ta' varjetajiet ta' pjanti jew dwar id-dhul tagħhom f'dak ir-reġistru uffiċjali kienet magħmula, sakemm dik l-applikazzjoni tkun wasslet għall-għoti jew id-dhul sadanittant.

Ir-Regoli ta' l-implimentazzjoni bis-saħħa ta' l-Artikolu 114 jistgħu jispesifikaw aktar każi bħala eżempju li għandhom ikunu meqjusa bħala fatt li jafu kulhadd.

*Artikolu 8***Uniformità**

Varjetà tkun meqjusa li tkun uniformi jekk, bla ħsara għall-varjazzjoni li tista' tkun mistennija mill-karatteristiċi tal-propagazzjoni tagħha, tkun suffiċjentement uniformi fl-espressjoni ta' dawk il-karatteristiċi li huma nkluzi fl-eżami għal distintività, kif ukoll xi oħrajn użati għad-deskrizzjoni tal-varjetajiet.

*Artikolu 9***Stabbiltà**

Varjetà tkun meqjusa li tkun stabbli jekk l-espressjoni tal-karatteristiċi nkluzi fl-eżami għad-distintività kif ukoll xi oħrajn użati għad-deskrizzjoni tal-varjetajiet, jibqgħu mhux mibdula wara propagazzjoni ripetuta jew, fil-każ ta' xi ċiklu partikolari ta' propagazzjoni, fi tmiem kull ċiklu.

*Artikolu 10***Originalità**

1. Varjetà tkun meqjusa li tkun ġdida jekk, fid-data ta' l-applikazzjoni stabbilita skond l-Artikolu 51, il-kostitwenti tal-varjetajiet jew materjal maħsud tal-varjetajiet ma jkunux ġew mibjugħa jew b'mod ieħor mogħtija lil haddieħor, mill-, jew bil-kunsens ta', min irrabbihom skond it-tifsira ta' l-Artikolu 11, għal għanijiet ta' l-esplojtazzjoni tal-varjetajiet:

- (a) aktar kmieni minn sena qabel 'il fuq imsemmija data, fit-territorju tal-Komunità;
- (b) aktar kieni minn erba' snin jew, fil-każ ta' sigar u dwieli, aktar kmieni minn sitt snin qabel l-imsemmija data, barra t-territorju tal-Komunità.

2. L-għoti ta' kostitwenti tal-varjetajiet lil xi korp uffiċjali għal għanijiet statutorji, jew lil xi hadd ieħor fuq il-baži ta' xi relazzjoni kuntrattwali jew legali oħra unikament għar-riproduzzjoni, riproduzzjoni, multiplikazzjoni, kondizzjonar jew hażna, ma għandux jitqies li jkun għotja lil haddieħor fit-tifsira tal-paragrafu 1, sakemm dak li jrabbi jirriserva d-dritt esklużiv għall-għoti ta' dawn u kostitwenti tal-varjetajiet oħra, u ma

▼B

ssir l-ebda għotja oħra. Izda, dik l-għotja tal-kostitwenti tal-varjetajiet għandha titqies li tkun għotja skond il-paragrafu 1 jekk dawn il-kostitwenti jkunu ripetutament użati fil-produzzjoni ta' varjetajiet mħallta u jekk ikun hemm għoti ta' kostitwenti tal-varjetajiet jew materjal maħsud tal-varjetajiet mħallta.

Bl-istess mod, l-għoti tal-kostitwenti tal-varjetajiet minn kumpanija jew ditta skond it-tifsira tat-tieni paragrafu ta' l-Artikolu 58 tat-Trattat lil dawk il-kumpaniji jew ditti ma għandux jitqies li tkun għotja lil haddiehor, jekk xi waħda minnhom tkun tappartjeni kollha kemm hi lill-oħra jew jekk it-tnejn ikunu jappartjenu kollha kemm huma lil xi tielet kumpanija jew ditta, sakemm ma ssir ebda għotja oħra. Din id-disposizzjoni ma għandhiex tapplika għal soċjetajiet kooperattivi.

3. L-għoti tal-kostitwenti tal-varjetajiet jew materjal maħsud tal-varjetajiet, li jkunu ġew prodotti minn pjanti mkabbra għall-ghanijiet speċifikati fl-Artikoli 15(b) u(c) u li ma jkunux użati għal aktar riproduzzjoni jew multiplikazzjoni, ma għandux jitqies li jkun esplotazzjoni tal-varjetajiet, sakemm issir referenza għall-varjetajiet għall-ghan ta' dik l-għotja.

Bl-istess mod, ma għandu jittiehed l-ebda akkont ta' għoti lil haddiehor, jekk kienet dovuta imhabba, jew b'konsegwenza tal-fatt li dak li jrabbi kien wera l-varjetajiet f'esibizzjoni uffiċjali jew magħrufa uffiċjalment skond it-tifsira tal-Konvenzjoni dwar Esibizzjonijiet Internazzjonali, jew f'xi esibizzjoni f'xi Stat Membru li kien magħruf uffiċjalment bhala ekwivalenti f'dak l-Istat Membru.

IL-KAPITOLU II

PERSUNI INTITOLATI

*Artikolu 11***Jedd għal drittijiet tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti**

1. Il-persuna li tkun kabret, jew skopriet jew żviluppat il-varjetajiet, jew is-suċċessur tiegħu fit-titolu, it-tnejn li huma – il-persuna u s-suċċessur tiegħu – hawnhekk iżjed 'il quddiem imsejha “dak li jkabbar”, ikunu ntitolati għad-dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti.

2. Jekk żewġ persuni jew aktar ikunu kabbru, jew skoprew u żviluppaw il-varjetajiet flimkien, il-jedd ikun vestit solidalment fihom jew is-suċċessuri fit-titolu rispettivi tagħhom. Din id-dispożizzjoni għandha tapplika għal żewġ persuni jew aktar fil-każi meta wiehed jew aktar minnhom ikunu skoprew il-varjetà u l-iehor jew l-oħrajn ikunu żviluppawha.

3. Il-jedd għandu jkun vestit ukoll solidalment f'dak li jkabbar u f'xi persuna jew persuni oħra, jekk dak li jkabbar u dik il-persuna jew persuni oħra ikunu ftehm u għal jedd solidali permezz ta' dikjarazzjoni bil-miktub.

4. Jekk dak li jkabbar ikun impjegat, il-jedd għad-dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti għandu jiġi stabbilit skond il-liġi nazzjonali applikabbli għar-relazzjoni ta' mpieg li fil-kuntest tal-varjetà tkun giet imkabbra, jew skoperta jew żviluppata.

5. Meta l-jedd għal dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti ikun divestit solidalment f'żewġ persuni jew aktar bis-saħħa tal-paragrafi 2 sa 4, wiehed jew iżjed minnhom jistgħu jawtorizzaw lill-oħrajn permezz ta' dikjarazzjoni bil-miktub għal dan il-ghan biex jitolbu l-jedd tagħha.

▼ M5*Artikolu 12***Il-jedd ta' registrazzjoni ta' applikazzjoni għal dritt tal-varjetà ta' pjanti fil-Komunità**

Kull persuna fiżika jew ġuridika, jew kull korp li jikkwalifika bħala persuna ġuridika skond il-liġi applikabbli għal dak il-korp, jistgħu jirreġistraw applikazzjoni għad-dritt ta' varjetà ta' pjanti fil-Komunità.

Applikazzjoni tista' ssir konguntemment minn żewġ persuni bħal dawn jew aktar.

▼ B

IL-KAPITOLU III

EFFETTI TAD-DRITTIJET TAL-KOMUNITÀ TAL-VARJETAJIET TA' PJANTI*Artikolu 13***Drittijiet tad-detentur ta' dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti u atti pprojbiti**

1. Dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti għandu jkollu l-effett li d-detentur jew id-detenturi ta' dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti, hawnhekk iżjed 'il quddiem imsejjah "id-detentur", ikollu d-dritt li jagħmel l-atti stabbiliti fil-paragrafu 2.

2. Mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 15 u 16, l-atti li ġejjin dwar kostitwenti tal-varjetajiet, jew materjal maħsud tal-varjetajiet protetti, hawnhekk iżjed 'il quddiem imsejjah "il-materjal", għandu jehtieg l-awtorizzazzjoni tad-detentur:

- (a) produzzjoni jew riproduzzjoni (moltiplikazzjoni);
- (b) kondizzjonar għall-għan ta' propagazzjoni;
- (ċ) toffri għall-bejgħ;
- (d) bejgħ jew tqegħid tal-prodott fis-suq;
- (e) esportazzjoni mill-Komunità;
- (f) importazzjoni lejn il-Komunità;
- (g) hażna għal xi wiehed mill-għanijiet imsemmija fi (a) sa (f).

Id-detentur jista' jqiegħed fis-suq l-awtorizzazzjoni tiegħu suġġett għal kondizzjonijiet u limitazzjonijiet.

3. Id-dispożizzjonijiet tal-paragrafu 2 għandhom japplikaw dwar materjal maħsud biss jekk dan kien akkwistat permezz ta' l-użu awtorizzat ta' kostitwenti tal-varjetajiet protetti, u sakemm id-detentur kellu opportunità raġonevoli li jeżerċita id-dritt tiegħu dwar l-imsemmija kostitwenti ta' varjetajiet.

4. Fir-regoli ta' l-implimentazzjoni bis-saħħa ta' l-Artikolu 114, jista' jiġi pprovdut li f'każi speċifiċi id-dispożizzjonijiet tal-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu għandhom ukoll japplikaw dwar prodotti akkwistati direttament minn materjal tal-varjetajiet protetti. Jistgħu japplikaw biss jekk dawk il-prodotti kienu akkwistati permezz ta' l-użu awtorizzat ta' materjal tal-varjetajiet protetti, u sakemm id-detentur kellu l-opportunità raġonevoli li jeżerċita d-dritt tiegħu b'relazżjoni ma' l-imsemmi materjal. Sal-limitu li d-dispożizzjonijiet tal-paragrafu 2 japplikaw għal prodotti direttament miksuba, għandhom ukoll jiġu meqjusa li jkunu "materjal".

5. Id-dispożizzjonijiet tal-paragrafi 1 sa 4 għandhom ukoll japplikaw b'relazżjoni ma:

▼B

- (a) varjetajiet li huma essenzjament imnissla mill-varjetà li dwarha d-dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti jkun inghata, meta din il-varjetà ma tkunx fiha nnifisha varjetà essenzjalment imnissla;
  - (b) varjetajiet li m'humiex distinti skond id-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 7 mill-varjetajiet protetti; u
  - (c) varjetajiet li l-produzzjoni tagħhom tenhtieg l-użu ripetut tal-varjetà protetta.
6. Għall-għanijiet tal-paragrafu 5(a), varjetà tkun meqjusa li tkun essenzjalment imnissla minn varjetajiet oħrajn, hawnhekk iżjed 'il quddiem imsejha "il-varjetajiet inizjali" meta:
- (a) tkun predominantement imnissla mill-varjetajiet inizjali, jew minn varjetà li fiha nnifisha tkun predominantement imnissla minn varjetajiet inizjali;
  - (b) tkun distinta skond id-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 7 mill-varjetajiet inizjali; u
  - (c) hliet għad-differenzi li jirriżultaw mill-att ta' derivazzjoni, tkun essenzjalment konformi mal-varjetajiet inizjali fl-espressjoni tal-karatteristiċi li jirriżultaw mill-ġenotip jew taħlita ta' ġenotipi tal-varjetajiet inizjali.
7. Ir-regoli ta' l-implimentazzjoni bis-saħħa ta' l-Artikolu 114 jistgħu ji-specifikaw atti possibbli ta' derivazzjoni li għall-anqas jiġu taħt id-dispożizzjonijiet tal-paragrafu 6.
8. Mingħajr preġudizzju għall-Artikoli 14 u 29, l-eżercizzju tad-drittijiet mogħtija bid-drittijiet tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti ma għandhomx jiksru xi dispożizzjonijiet adottati fuq bażi ta' moralità pubblika, strateġija pubblika jew sigurtà pubblika, il-protezzjoni tas-saħħa u l-ħajja tal-bnedmin, l-annimali jew tal-pjanti, il-protezzjoni ta' l-ambjent, il-protezzjoni ta' proprjetà industrijali jew kummerċjali, jew il-ħarsien tal-kompetizzjoni, tan-negozju jew ta' produzzjoni agrikola.

*Artikolu 14***Deroga mid-dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti**

1. Minkejja l-Artikolu 13(2), u għall-għanijiet tal-ħarsien tal-produzzjoni agrikola, il-bdiewa huma awtorizzati li jużaw għal għanijiet ta' propagazzjoni fl-għalqa, fuq l-art tagħhom il-prodott tal-ħsad li jkunu akkwistaw permezz taż-żerġha, fuq l-art tagħhom, materjal ta' propagazzjoni ta' varjetajiet minbarra varjetajiet mħallta jew sintetiċi, li jkunu skoperti minn dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti.
2. Id-dispożizzjonijiet tal-paragrafu 1 għandhom ikunu applikabbli biss għal speci ta' pjanti agrikoli ta':
- (a) Pjanti ta' l-għalf:
    - Cicer arietinum L. - ċiċri milkvetch
    - Lupinus luteus L. – Lupini sofor
    - Medicago sativa L. – Nifel
    - Pisum sativum L. (partim) - ċiċri komuni
    - Trifolium alexandrinum L. - Berseem/Silla Egizzjana
    - Trifolium resupinatum L. – Silla Persjana
    - Vicia faba – Favetta
    - Vicia sativa L. – ġilbiena komuni
  - u, fil-każ tal-Portugall, Lolium multiflorum lam - Ħaxix tas-sikrana Taljana
  - (b) ċereali:

▼B

- Avena sativa - Hafur
- Hordeum vulgare L. – Xgħir
- Oryza sativa L. - Ross
- Phalaris canariensis L. - Milju
- Secale cereale L. - Sikrana
- X Triticosecale Wittm. - Triticali
- Triticium aestivum L. emend. Fiori et Paol. -Qamħ
- Triticum durum Desf. -Qamħ Durum
- Triticum spelta L. – Qamħ Spelt
- (ċ) Patata:
- Solanum tuberosum – Patata
- (d) Pjanti taż-żejt u l-fibra:
- Brassica napus L. (partim) – Nevev Svediz
- Brassica rapa L. (partim) – Rapa tan-nevev
- Linum usitatissimum – kittien iżda eskluż il-qanneb.
3. Kondizzjonijiet biex jagħtu effett lid-deroga li għaliha jipprovdi l-paragrafu 1 u biex jiġiharsu l-interessi legittimi ta' dak li jkabbar u tal-bidwi, għandhom ikunu stabbiliti, qabel id-dhul fis-sehh ta' dan ir-Regolament, fl-implimentazzjoni tar-regoli bis-saħħa ta' l-Artikolu 114, fuq il-bażi tal-kriterji li ġejjin:
- m'għandu jkun hemm l-ebda restrizzjoni kwantitattiva tal-livell ta' l-art tal-bidwi sal-limitu meħtieġ għall-htiġgijiet ta' l-art, - il-prodott tal-ħsad jista' jiġi proċessat għaž-zergha, jew mill-bidwi nnifsu jew permezz ta' servizzi mogħtija lill, bla preġudizzju għal xi restrizzjonijiet li l-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu dwar l-organizzazzjoni ta' l-ipproċessar ta' l-imsemmi prodott tal-ħsad, b'mod partikolari sabiex tiġi assicurata l-identità tal-prodott imdahħal għall-ipproċessar b'dak li jirriżulta mill-ipproċessar,
  - bdiewa zgħar ma jkunux meħtieġa li jagħmlu xi hłas lid-detentur; ikunu konsidrati bħala bdiewa zgħar dawk li:
    - fil-każ ta' dawk l-ispeċi ta' pjanti li għalihom jirreferi l-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu u li għalihom japplika r-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 1765/92 tat-30 ta' Ġunju 1992 li jistabbilixxi sistema ta' appoġġ għall-produtturi ta' ċerti wċuh tar-raba ⁽¹⁾, bdiewa li ma jkabbrux pjanti fuq qasam akbar mill-qasam li jkun meħtieġ biex jipproduċi 92 tunnellata ta' ċereali; għall-kalkolazzjoni tal-qasam għandu japplika l-Artikolu 8(2) ta' l-imsemmi Regolament,
    - fil-każ ta' speċi oħrajn ta' pjanti li għalihom jirreferi l-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu, bdiewa li jissodisfaw kriterji xierqa komparabbli,
  - bdiewa oħrajn ikunu meħtieġa li jhallsu hłas xieraq lid-detentur, li għandu jkun sensiblament aktar baxx mill-ammont li jithallas għall-produzzjoni liċenzjata ta' materjal ta' propagazzjoni ta' l-istess varjetajiet fl-istess qasam; il-livell attwali ta' dan il-hłas xieraq jista' jkun sugġett għall-varjazzjoni matul iż-żmien, meta jittiehed akkont tal-limitu li jista' jsir użu mid-deroga pprovdutafil-paragrafu 1 dwar il-varjetajiet ikkonċernati,
  - is-sorveljar ta' l-aderenza mad-dispożizzjonijiet ta' dan l-Artikolu jew mad-dispożizzjonijiet adottati bis-saħħa ta' dan l-Artikolu għandhom

⁽¹⁾ ĠU L 181, ta' l-1.7.1992, p. 12. Ir-Regolament kif l-aħħar emendat bir-Regolament (KEE) Nru 1552/93 (ĠU L 154, tal-25.6.1993, p. 19).

▼B

ikunu ir-risponsabbiltà esklużiva tad-detenturi; florganizzazzjoni ta' dak is-sorveljar jistgħu ma jipprovdux għallgħajnuna minn korpi uffiċjali,

- it-tagħrif relevanti għandu jkun ipprovdut lid-detenturi fuq talba tagħhom, minn bdiewa u dawk li jipprovdu s-servizzi ta' l-ipproċessar; it-tagħrif relevanti jista' ugwalmart jiġi pprovdut minn korpi uffiċjali involuti fis-sorveljar ta' produzzjoni agrikola, jekk dak it-tagħrif ikun ġie miksub bil-mezz tat-tagħmil orinarju ta' xogħolhom, mingħajr piżijiet jew spejjeż addizzjonali. Dawn id-dispożizzjonijiet huma bla preġudizzju, dwar id-dettalji personali, għall-legislazzjoni tal-Komunità u nazzjonali dwar il-protezzjoni ta' individwi fir-rigward ta' l-ipproċessar u ċaqliq hieles ta' dettalji personali.

*Artikolu 15***Limitazzjoni ta' l-effetti tad-drittijiet tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti**

Id-drittijiet tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti m'għandhomx jestendu għal:

- (a) atti magħmula privatament għall-għanijiet mhux kummerċjali;
- (b) atti magħmula għall-għanijiet sperimentali;
- (c) atti magħmula għall-għanijiet ta' tkabbir, jew għall-iskoperta jew l-iżviluppar ta' varjetajiet oħrajn;
- (d) l-atti li għalihom jirreferu l-Artikoli 13(2) sa(4), dwar dawk il-varjetajiet l-oħra, hliet meta japplikaw id-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 13(5), jew meta l-varjetajiet l-oħrajn jew il-materjal jaqa' taħt il-protezzjoni tad-drittijiet tal-proprjetà li ma jkunx fih dispożizzjonijiet komparabbli; u
- (e) atti li l-projbizzjoni tagħhom tkun tikser id-dispożizzjonijiet stabbiliti fl-Artikoli 13(8), 14 jew 29.

*Artikolu 16***Tmiem tad-drittijiet tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti**

Id-drittijiet tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti m'għandhomx ikunu jestendu għall-atti li jikkonċernaw kull materjal tal-varjetajiet protetti, jew ta' varjetajiet koperti bid-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 13(5), li jkun ġie mogħti lill-oħrajn mid-detentur jew bil-kunsens tiegħu, f'kull parti tal-Komunità, jew kull materjal meħud mill-imsemmi materjal, sakemm dawk l-atti:

- (a) jinvolvu aktar propagazzjoni tal-varjetajiet in kwistjoni, hliet meta dik il-propagazzjoni kienet intiża meta l-materjal kien ġie mogħti; jew
- (b) jinvolvi l-esportazzjoni ta' kostitwenti tal-varjetajiet fpajjiż terz li ma jipproteġix varjetajiet tal-generu tal-pjanti jew ta' l-ispeċi li għalihom tkun tappartjeni l-varjetà, hliet meta l-materjal esportat ikun għall-għanijiet ta' konsum finali.

*Artikolu 17***Użu tad-denominazzjonijiet tal-varjetajiet**

1. Kull persuna li, fit-territorju tal-Komunità, toffri lil xi hadd jew b' xi mod tiddisponi għall-għanijiet kummerċjali kostitwenti tal-varjetà ta' varjetajiet protetti, jew varjetajiet koperti bid-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 13(5), għandu juża d-denominazzjoni tal-varjetà imsemmija bis-saħħa ta' l-Artikolu 63; meta jkun użat bil-miktub, id-denominazzjoni tal-varjetà għandu jkun faċilment jingharaf u faċilment legibbli. Jekk

▼B

trade mark, isem tan-negozju jew indikazzjoni simili ikun assoċjat ma' denominazzjoni msemmija, din id-denominazzjoni għandha tkun faċilment tintgħaraf bħala tali.

2. Kull persuna li tagħmel dawn l-atti dwar xi materjal ieħor tal-varjetà, għandha tinforma b'dik id-denominazzjoni skond id-dispożizzjonijiet l-oħra tal-liġi jew jekk issir talba minn xi awtorità, mix-xerrej jew minn xi persuna oħra li jkollha interess legittimu.
3. Il-paragrafi 1 u 2 għandhom japplikaw ukoll wara t-tmiem tad-dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti.

*Artikolu 18***Limitazzjoni ta' l-użu tad-denominazzjonijiet tal-varjetajiet**

1. Id-detentur jista' ma jużax xi dritt mogħti dwar xi desinjazzjoni li tkun identika mad-denominazzjoni tal-varjetajiet li tfixxkel l-użu liberu ta' dik id-denominazzjoni b'konnessjoni mal-varjetajiet, ukoll wara t-temma tad-dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti.
2. Terza persuna tista' tuża dritt mogħti dwar desinjazzjoni li tkun identika mad-denominazzjoni tal-varjetajiet li tfixxkel l-użu liberu ta' dik id-denominazzjoni biss jekk dak id-dritt kien mogħti qabel id-denominazzjoni tal-varjetajiet kienet imsemmija bis-saħħa ta' l-Artikolu 63.
3. Meta varjetà tkun protetta bi dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti jew, fi Stat Membru jew f'Membru ta' Organizzazzjoni Internazzjonali għall-protezzjoni ta' Varjetajiet Godda ta' Pjanti bi dritt nazzjonali ta' proprjetà, la d-denominazzjoni msemmija tagħha jew xi desinjazzjoni li tista' tithawwad magħha ma tista' tintuża, fit-territorju tal-Komunità b'konnessjoni ma' xi varjetajiet oħra ta' l-istess speċi botaniku jew speċi li jkun meqjus bħala relatat bis-saħħa tal-publikazzjoni magħmula skond l-Artikolu 63(5), jew għall-materjal ta' dik il-varjetà.

IL-KAPITOLU IV

TUL TA' ŻMIEN U TEMMA TAD-DRITTIJET TAL-KOMUNITÀ TAL-VARJETAJET TA' PJANTI*Artikolu 19***Tul ta' żmien tad-drittijiet tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti**

1. It-terminu tad-dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti jibqa' jgħodd sat-tmien tal-25 sena kalendarja jew, fil-każ ta' varjetajiet ta' speċi ta' dwieli u siġar, sat-tmien tat-30 sena kalendarja li tiġi wara s-sena ta' l-għoti.
2. Il-Kunsill, li jaġixxi b'maġġoranza kwalifikata fuq il-proposta tal-Kummissjoni, jista' dwar ġeneri jew speċi speċifiċi, jipprovdi għal estensjoni ta' dawn it-termini b'ħames snin oħra.
3. Dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti għandu jiskadi qabel jagħlqu t-termini msemmija fil-paragrafu 1 jew bis-saħħa tal-paragrafu 2, jekk id-detentur iċediha billi jibgħat dikjarazzjoni bil-miktub għal dan il-għan lill-Uffiċċju, u b'effett mill-jum li jiġi wara dak il-jum li fih id-dikjarazzjoni tasal fl-Uffiċċju.

*Artikolu 20***Annulament tad-drittijiet tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti**

1. L-Uffiċċju għandu jiddikjara d-dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti null u bla effett jekk jiġi stabbilit:

▼B

- (a) li l-kondizzjonijiet stabbiliti fl-Artikoli 7 jew 10 ma kienux imħarsa fiż-żmien tad-dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti; jew
  - (b) li meta d-dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti kien essenzjalment ibbażat fuq tagħrif u dokumenti mibgħuta mill-applikant, il-kondizzjonijiet stabbiliti fl-Artikoli 8 u 9 ma kienux ġew imħarsa fiż-żmien ta' l-għoti tad-dritt; jew
  - (ċ) li d-dritt kien mogħti lil persuna li ma kienitx intitolata għalih, sakemm ma jkunx ġie trasferit lill-persuna li għandha dak id-dritt.
2. Meta d-dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti ikun ġie dikjarat null u bla effett, għandu jiġi meqjus li ma jkun qatt kellu, mill-bidu nett, l-effetti speċifikati f'dan ir-Regolament.

*Artikolu 21***Thassir tad-drittijiet tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti**

1. L-Uffiċċju għandu jhassar id-dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti b'effett fil-futur jekk jiġi stabbilit li l-kondizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 8 jew 9 ma jkunux aktar imħarsa. Jekk ikun stabbilit li dawn il-kondizzjonijiet kienu diġà mhux aktar imħarsa minn xi żmien qabel it-thassir, it-thassir jista' jsir effettiv minn dak iż-żmien.
2. L-Uffiċċju jista' jhassar dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti b'effett fil-futur jekk id-detentur, wara li jiġi mitlub biex jagħmel dan, u flimitu ta' żmien speċifikat mill-Uffiċċju:
  - (a) ma jkunx osserva l-obbligazzjonijiet skond l-Artikolu 64(3); jew
  - (b) fil-każ li għalih jirreferi l-Artikolu 66, ma jipproponix denominazzjoni ta' varjetà xierqa oħra; jew
  - (ċ) jonqos milli jhallas dawk it-tariffi li jistgħu jkollhom jithallsu biex jinżamm fis-seħh id-dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti; jew
  - (d) bħala d-detentur inizzjali jew bħala suċċessur fit-titolu bħala riżultat ta' xi trasferiment bis-saħħa ta' l-Artikolu 23, ma jissodisfax aktar il-kondizzjonijiet stabbiliti fl-Artikoli 12 u 82.

IL-KAPITOLU V

**DRITTIJET TAL-KOMUNITÀ TAL-VARJETAJIET TA' PJANTI
BĦALA OĠĠETTI TA' PROPRJETA***Artikolu 22***Assimilazzjoni mal-liġijiet nazzjonali**

1. Apparti milli kif ipprovdut xort'oħra fl-Artikoli 23 sa 29, id-dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti bħala oġġetti ta' proprjeta għandu jkun ikkunsidrat fl-aspetti kollha, u għat-territorju kollu tal-Komunità, bħala dritt korrispondenti ta' proprjeta fl-Istat Membru li fih:
  - (a) skond id-dhul fir-Registru tad-drittijiet tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti, id-detentur kien domiciljat jew kellu s-sede tiegħu jew xi stabbiliment fid-data rilevanti; jew
  - (b) jekk il-kondizzjonijiet stabbiliti fis-subparagrafu (a) ma jkunux imwettqa, l-ewwel imsemmi rappreżentant proċedurali, kif indikat fl-imsemmi Regjistru, kien domiciljat jew kellu s-sede jew stabbiliment fid-data tar-registrazzjoni.
2. Meta l-kondizzjonijiet stabbiliti fil-paragrafu 1 ma jkunux imwettqa, l-Istat Membru li għalih jirreferi l-paragrafu 1 għandu jkun l-Istat Membru li fih tkun tinsab is-sede ta' l-Uffiċċju.

▼B

3. Meta domicilji, sedi jew stabbilimenti f'zewġ Stati Membri jew iżjed ikunu mdaħħla dwar id-detentur jew ir-rappreżentant proċedurali li għalih jirreferi l-paragrafu 1, l-ewwel imsemmi domicilju jew sede għandu japplika għall-għanijiet tal-paragrafu 1.

4. Meta żewġ persuni jew iżjed ikunu mdaħħla fir-Registru li għalih jirreferi l-paragrafu 1 bħala detenturi flimkien, id-detentur rilevanti għall-għanijiet ta' l-applikazzjoni tal-paragrafu 1 (a) għandu jkun l-ewwel detentur tas-sehem mehud skond l-ordni tad-dhul fir-Registru li jissodisfa l-kondizzjonijiet. Meta ebda wiehed mid-detenturi shab ma jissodisfa l-kondizzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1 (a), il-paragrafu 2 għandu japplika.

*Artikolu 23***Trasferiment**

1. Dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti jista' jkun l-oġġett ta' trasferiment lil suċċessur fit-titolu wiehed jew iżjed.

2. It-trasferiment ta' dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti b'ċessjoni jista' jsir biss lil suċċessuri li jimxu mal-kondizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 12 u 82. Għandu jitniżżel bil-miktub u għandu jkun jenħtieġ il-firma tal-partijiet fil-kuntratt, apparti minn meta jkun b'riżultat ta' sentenza jew xi atti oħrajn fi tmiem proċeduri tal-qorti. Inkella jkun bla effett.

3. Hlief kif ipprovdut xort' oħra fl-Artikolu 100, trasferimenti ma jkollhom l-ebda rabta' fuq id-drittijiet akkwistati minn partijiet terzi qabel id-data tat-trasferiment.

4. Trasferiment m'għandux ikollu effett għall-Uffiċċju u ma jistax jiġi ċitat fil-konfront ta' partijiet terzi sakemm evidenza dokumentata tagħhom kif jipprovdut r-regoli ta' l-implimentazzjoni tkun ipprovduta u sakemm ma jkunx ġie mdaħħal fir-Registru tad-Drittijiet tal-Komunità tal-Varjetajiet ta' Pjanti. Trasferiment li jkun għadu ma ġiex imdaħħal fir-Registru jista', b'dana kollu, jiġi ċitat fil-konfront ta' partijiet terzi li jkunu akkwistaw id-drittijiet wara d-data tat-trasferiment, iżda li kienu jafu bit-trasferiment fid-data li fiha jkunu akkwistaw dawk id-drittijiet.

*Artikolu 24***Imposta ta' l-esekuzzjoni**

Dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti jista' jiġi mpost fl-esekuzzjoni u jkun suġġett għal miżuri temporanji, inklużi dawk protettivi, skond it-tifsira ta' l-Artikolu 24 tal-Konvenzjoni dwar il-Ġurisdizzjoni u l-Infurzar ta' Sentenzi f'Materji ċivili u Kummerċjali, iffirmit f'Lugano fis-16 ta' Settembru 1988, hawnhekk iżjed il quddiem imsejjah "il-Konvenzjoni ta' Lugano".

*Artikolu 25***Falliment jew proċeduri simili**

Sa dak iż-żmien li regoli komuni għall-Istati Membri f'dan il-qasam jidhru fis-seħh, l-uniku Stat Membru li fih dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti jista' jkun involut f'falliment jew proċeduri simili għandu jkun dak li fih dawk il-proċeduri jinġiebu l-ewwel skond it-tifsira tal-liġi nazzjonali jew ta' konvenzjonijiet applikabbli f'dan il-qasam.

▼B*Artikolu 26***L-applikazzjoni ta' dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti bhala oġġett ta' proprjeta**

L-Artikoli 22 sa 25 għandhom japplikaw għall-applikazzjonijiet tad-drittijiet tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti. Dwar dawk l-applikazzjonijiet, ir-referenzi magħmula f'dawk l-Artikoli fir-Registru tad-Drittijiet tal-Komunità tal-Varjetajiet ta' Pjanti għandhom ikunu meqjusa bhala referenzi għar-Registru ta' l-Aplikazzjoni tad-Drittijiet tal-Komunità tal-Varjetajiet ta' Pjanti.

*Artikolu 27***Drittijiet ta' l-esplojtazzjoni kontrattwali**

1. Drittijiet tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti jistgħu jiffurmuw b'mod shih jew in parti is-sugġett ta' drittijiet ta' l-esplojtazzjoni kontrattwalment mogħtija. Drittijiet ta' l-esplojtazzjoni jistgħu jkunu esklużivi jew mhux esklużivi.

2. Id-detentur jista' jinvoka d-drittijiet mogħtija bid-dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti kontra persuna li tkun tgawdi d-dritt ta' l-esplojtazzjoni li tikser xi waħda mill-kondizzjonijiet jew mil-limitazzjonijiet marbutin mad-dritt tagħha ta' l-esplojtazzjoni bis-saħħa tal-paragrafu 1.

*Artikolu 28***Detenzjoni bi shab**

L-Artikoli 22 sa 27 għandhom japplikaw *mutatis mutandis* fil-każ ta' detenzjoni bi shab ta' dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti skond il-proporzjon ta' l-ishma rispettivi miżmuma, meta dawk l-ishma jkunu ġew stabbiliti.

▼M4*Artikolu 29***Liċenzar obligatorju**

1. Liċenzi obligatorji jingħataw lil persuna waħda jew aktar mill-Uffiċċju, fuq applikazzjoni minn dik il-persuna jew dawk il-persuni, imma biss għal raġunijiet ta' interess pubbliku u wara konsultazzjoni mal-Kunsill li hemm riferenza għalih fl-Artikolu 36.

2. Wara applikazzjoni minn Stat Membru, mill-Kummissjoni jew minn organizzazzjoni kostitwita fil-livell tal-Komunità u reġistrata mill-Kummissjoni, tista' tingħata liċenza obligatorja, jew lil kategorija ta' persuni li jissodisfaw bżonnijiet speċifiċi, jew lil xi hadd f'wiehed jew aktar mill-Istati Membri jew fil-Komunità. Tista' tingħata biss fuq bażi ta' interess pubbliku u bl-approvazzjoni tal-Kunsill Amministrattiv.

3. L-Uffiċċju għandu, fl-ghoti ta' liċenza obligatorja skond il-paragrafi 1, 2, 5 jew 5a, jistipula t-tip ta' atti koperti u jispeċifika kondizzjonijiet raġjonevoli fir-rigward ta' dawn il-paragrafi kif ukoll l-bżonnijiet speċifiċi tal-paragrafu 2. Il-kondizzjonijiet raġjonevoli għandhom jiehdu in konsiderazzjoni l-interessi ta' detentur ta' drittijiet ta' varjetajiet ta' pjanti li jista' jiġi affetwat bil-ghoti ta' liċenza obligatorja. Il-kondizzjonijiet raġjonevoli jistgħu jinkludu possibbiltà ta' zmien limitat, il-pagament ta' dritt bhala kumpens xieraq lid-detentur u jistgħu jimponu ċerti dmirijiet fuq id-detentur, li t-twettiq tagħhom huma neċessarji biex ikun jista' jsir użu.

4. Wara l-iskadenza ta' kull perjodu ta' sena wara l-ghoti tal-liċenza obligatorja skond il-paragrafi 1, 2, 5 jew 5a, u fiż-żmien limitat possibbli elenkat fil-paragrafu 3, kwalunkwe wiehed mill-partijiet mdahhla jistgħu jitolbu li d-deċiżjoni dwar l-ghoti tal-liċenza obligatorja tkun kanċellata jew emendata. Ir-raġunijiet uniċi għal talba bħal din huma li ċ-ċirkostanzi li wasslu għad-deċiżjoni nbidlu fil-frattemp.

▼M4

5. Wara applikazzjoni, liċenza obbligatorja tingħata lid-detentur fir-rigward ta' varjetà essenzjalment mnissla jekk il-kriterji elenkati fil-paragrafu tlaħqu. Il-kondizzjonijiet raġjonevoli li hemm riferenza għalihom fil-paragrafu 3 għandhom jinkludu pagament ta' dritt xieraq bħala kumpens ekwitabbli lid-detentur inizjali tal-varjetà.

5a. Wara applikazzjoni, liċenza obbligatorja għall-użu mhux esklussiv ta' varjetà ta' pjanta protetta skond l-Artikolu 12(2) tad-Direttiva 98/44/KE għanda tingħata lid-detentur ta' patenti għal invenzjoni bioteknoloġika, u soġġetta għal pagament ta' dritt xieraq bħala kumpens ekwitabbli basta li d-detentur tal-patenti juri li:

- (i) hu/hi applika mingħajr suċċess lid-detentur tad-dritt tal-varjetà tal-pjanta biex jikseb liċenza kuntrattwali; u
- (ii) l-invenzjoni tikkostitwixxi progress tekniku sinifikanti ta' interess ekonomiku konsiderevoli paragonat mal-varjetà ta' pjanta protetta.

Fejn, sabiex hu/hi jkun jista' jottjeni jew jutilizza d-dritt tal-varjetà ta' pjanta, detentur gie mogħti liċenza obbligatorja konformi ma' l-Artikolu 12(1) tad-Direttiva 98/44/KE għall-użu mhux esklussiv ta' invenzjoni patenti, liċenza-maqsuma mhux esklussiva tiġi mogħtija b'termini raġjonevoli biex jutilizza l-varjetà, wara applikazzjoni, lid-detentur tal-patenti ta' dik l-invenzjoni,

L-iskop territorjali tal-liċenza jew liċenza-maqsuma li hemm riferenza għaliha f'dan il-paragrafu għandu jkun limitat għall-parti jew partijiet tal-Komunità koperti bil-patenti.

6. Ir-regoli ta' implimentazzjoni skond l-Artikolu 114 jistgħu jispeċifikaw ċerti eżempji oħra ta' liċenzi fl-interess pubbliku li hemm riferenza għalihom fil-paragrafi 1, 2 u 5a, u barra dan jippreskrivu dettalji dwar l-implimentazzjoni tal-paragrafi 1 sa 5a.

7. Liċenzi obbligatorji ma jistgħux jingħataw minn Stati Membri fir-rigward ta' dritt Komunitarju ta' varjetà ta' pjanta.

▼B

PARTI TLIETA

L-UFFIĊĊJU TAL-KOMUNITÀ TAL-VARJETAJIET TA' PJANTI

IL-KAPITOLU I

DISPOZZJONIJIET ĠENERALI*Artikolu 30***Status legali, sub-uffiċċji**

1. L-Uffiċċju għandu jkun korp tal-Komunità. Għandu jkollu personalità legali.
2. F'kull wieħed mill-Istati Membri, l-Uffiċċju għandu jgawdi l-aktar kapaċità estensiva mogħtija lill-persuni legali skond il-liġijiet tagħhom. Hu jista', b'mod partikolari, jakkwista u jiddisponi minn proprjetà mobbli u immobbli u jista' jkun parti għal proċeduri legali.
3. L-Uffiċċju għandu jkun rappreżentat mill-President tiegħu.
4. Bil-kunsens tal-Kunsill Amministrattiv li għalih jirreferi l-Artikolu 36, l-Uffiċċju jista' jafda aġenziji nazzjonali b'eżercizzju ta' funzjonijiet amministrattivi speċifiċi ta' l-Uffiċċju jew jistabbilixxi uffiċċji tiegħu għal dak il-għan fl-Istati Membri, suġġett għall-kunsens tagħhom.

▼ **B***Artikolu 31***Impjegati**

1. Ir-Regolamenti ta' l-Impjegati ta' Uffiċċjali fil-Komunitajiet Ewropej, il-Kondizzjonijiet ta' l-Impieg u l-Impjegati l-oħrajn tal-Komunitajiet Ewropej u r-regoli adottati flimkien mill-istituzzjonijiet tal-Komunitajiet Ewropej għall-ghanijiet ta' l-applikazzjoni ta' dawk ir-Regolamenti ta' l-Impjegati u l-Kondizzjonijiet ta' l-Impieg għandhom ikunu japplikaw għall-impjegati ta' l-Uffiċċju, mingħajr preġudizzju għall-applikazzjoni ta' l-Artikolu 47 għall-membri tal-Board ta' l-Appell.
2. Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 43, is-setgħat konferiti fuq l-awtorità li taħtar mir-Regolamenti ta' l-Impjegati, u mill-Kondizzjonijiet ta' l-impieg ta' Impjegati Ohrajn, għandhom ikunu eżerċitati mill-Uffiċċju dwar l-impjegati tiegħu.

*Artikolu 32***Privileġġi u immunitajiet**

Il-Protokoll dwar il-Privileġġi u l-Immunitajiet tal-Komunitajiet Ewropej għandu japplika għall-Uffiċċju.

*Artikolu 33***Obbligazzjonijiet**

1. L-obbligazzjonijiet kontrattwali ta' l-Uffiċċju għandhom ikunu regolati bil-liġi applikabbli għall-kuntratt in kwistjoni.
2. Il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej għandha jkollha ġurisdizzjoni li tagħti sentenzi bis-saħħa ta' xi klawnsoli ta' arbitraġġ li jkunu jiffurmaw parti mill-kuntratt magħmul mill-Uffiċċju.
3. Fil-każ ta' obbligazzjonijiet mhux kontrattwali, l-Uffiċċju għandu skond il-prinċipji generali komuni tal-liġijiet ta' l-Istati Membri, jagħmel tajjeb għal kull ħsara kaġunata mid-dipartimenti tiegħu jew mill-impjegati tiegħu fit-tweqqiq tad-doveri tagħhom.
4. Il-Qorti tal-Ġustizzja għandha jkollha l-ġurisdizzjoni f'tilwim relatat mal-kumpens tal-ħsara li għaliha jirreferi l-paragrafu 3.
5. L-obbligazzjoni personali ta' l-impjegati tiegħu lejn l-Uffiċċju għandhom ikunu rregolati bid-dispożizzjonijiet stabbiliti fir-Regolamenti ta' l-Impjegati jew tal-Kondizzjonijiet ta' l-Impieg applikabbli għalihom.

▼ **M3***Artikolu 33a***Aċċess għad-dokumenti**

1. Ir-Regolament (KE) Nru 1049/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Mejju 2001 rigward l-aċċess tal-pubbliku għad-dokumenti tal-Parlament, tal-Kunsill u tal-Kummissjoni Ewropej ⁽¹⁾ għandu japplika għad-dokumenti miżmum mill-Uffiċċju.
2. Il-Kunsill Amministrattiv għandu jadotta l-arranġamenti prattiċi għall-implimentazzjoni tar-Regolament (KE) Nru 1049/2001 f'sitt xhur mid-dhul fis-seħħ tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1650/2003 tat-18 ta' Ġunju 2003 li jemenda ir-Regolament (KE) Nru 2100/94 fuq id-drittijiet Komunitarji dwar il-varjetà tal-pjanti ⁽²⁾.
3. Deċizzjonijiet li ttiehdu mill-Uffiċċju taħt l-Artikolu 8 tar-Regolament (KE) Nru 1049/2001 jistgħu jkunu s-suġġett ta' ilment lill-Ombudsman jew ta' azzjoni quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja, taħt il-kondizzjonijiet provduti fl-Artikoli 195 u 230 tat-Trattat rispettivament.

⁽¹⁾ ĠU L 145, tal-31.05.01, pġ. 43.

⁽²⁾ ĠU L 245, tad-29.09.03, pġ. 28.

Artikolu 34

Lingwi

1. Id-dispożizzjonijiet stabbiliti fir-Regolament Nru 1 tal-15 ta' April 1958 li jstabbilixxi l-lingwi li għandhom ikunu wżati fil-Komunità Ekonomika Ewropea ⁽¹⁾, għandhom japplikaw fir-rigward ta' l-Uffiċċju.
2. Applikazzjonijiet lill-Uffiċċju, id-dokumenti meħtieġa biex jiġu pproċessati daww l-applikazzjonijiet u kull karta oħra mibgħuta għandha tintbagħat f'wahda mill-lingwi uffiċjali tal-Komunitajiet Ewropej.
3. Il-partijiet fi proċeduri quddiem l-Uffiċċju kif speċifikat fir-regoli ta' l-implimentazzjoni bis-saħħa ta' l-Artikolu 114, għandhom ikunu ntitolati, li jmexxu proċeduri bil-miktub jew verbali f'kull waħda mill-lingwi uffiċjali tal-Komunitajiet Ewropej bit-traduzzjoni u, fil-każ ta' smiegħ, l-interpretazzjonijiet simultanji, ta' l-anqas f'xi lingwa uffiċjali oħra, tal-Komunitajiet Ewropej magħżula minn xi parti oħra fil-proċeduri. L-eżerċizzju ta' dawn id-drittijiet ma jimplikaw xi hłasijiet speċifiċi għall-partijiet ta' daww il-proċeduri.
4. Is-servizzi ta' traduzzjoni meħtieġa għat-thaddim ta' l-Uffiċċju huma bħala prinċipju ipprovduti miċ-ċentru tat-Traduzzjoni tal-Korpi ta' l-Unjoni.

Artikolu 35

Deċiżjonijiet ta' l-Uffiċċju

1. Deċiżjonijiet ta' l-Uffiċċju għandhom, sakemm ma jkunx hemm il-ħtieġa li jsiru mill-Bord ta' l-Appell bis-saħħa ta' l-Artikolu 72, jittieħdu minn jew bl-awtorità tal-President ta' l-Uffiċċju.
2. Bla ħsara għall-paragrafu 1, deċiżjonijiet bis-saħħa ta' l-Artikoli 20, 21, 29, 59, 61, 62, 63, 66 jew 100 (2) għandhom jittieħdu minn Kumitat ta' tliet membri mill-impjegati ta' l-Uffiċċju. Il-kwalifiki tal-membri ta' dak il-Kumitat, is-setgħat tal-membri ndividwali fil-fażi tat-tnejjja tad-deċiżjonijiet, il-kondizzjonijiet tal-vot u r-rwol tal-President dwar dak il-Kumitat għandhom ikunu stabbiliti fir-regoli ta' l-implimentazzjoni bis-saħħa ta' l-Artikolu 114. Inkella, il-membri ta' dak il-Kumitat, fit-teħid tad-deċiżjonijiet, ma għandhomx ikunu marbuta b'xi istruzzjonijiet oħrajn.
3. Deċiżjonijiet tal-President, appartu minn daww speċifikati fil-paragrafu 2, jekk mhux meħuda mill-President, jistgħu jittieħdu minn membru impjegat ta' l-Uffiċċju li jkun ingħata s-setgħa li jagħmel dan b'delega bis-saħħa ta' l-Artikolu 42(2)(h).

IL-KAPITOLU II

IL-KUNSILL AMMINISTRATTIV

Artikolu 36

Holqien u setgħat

1. Kunsill Amministrattiv qiegħed b'dan jiġi stabbilit, marbut ma' l-Uffiċċju. B'zieda mas-setgħat mogħtija lill-Kunsill Amministrattiv bid-dispożizzjonijiet l-oħra ta' dan ir-Regolament, jew bid-dispożizzjonijiet li għalihom jirreferu l-Artikoli 113 u 114, għandu jkollu s-setgħat b'relazzjoni ma' l-Uffiċċju imfissra hawn taħt:

- (a) Għandu jagħti pariri fuq materji li għalihom l-Uffiċċju huwa responsabbli, jew johroġ gwidi ġenerali f'dan ir-rigward.

⁽¹⁾ ĠU 17, tas-6.10.1958, p.385/58. Ir-Regolament kif l-aħħar emendat bl-Att ta' Adeżjoni 1985.

▼B

- (b) Ghandu jeżamina r-rapport tat-tmexxija tal-President, u ghandu b'żieda jissorvelja l-attivitajiet ta' l-Uffiċċju, fuq il-bażi ta' dak l-eżami u kull tagħrif ieħor miksub.
- (ċ) Ghandu, fuq proposta mill-Uffiċċju, jew jistabbilixxi n-numru ta' Kumitati li għalihom jirreferi l-Artikolu 35, ix-xogħol allokat u t-tul tal-funzjoni rispettiva tagħhom, jew joħroġ gwidi ġenerali f'dan ir-rigward.
- (d) Jista' jistabbilixxi regoli għall-metodi tat-tħaddim ta' l-Uffiċċju.
- (e) Jista' joħroġ gwidi ta' testijiet bis-saħħa ta' l-Artikolu 56(2).

2. Aktar minn hekk il-Kunsill Amministrattiv:

- jista' jwassal opinjonijiet lill-, u jitlob tagħrif mill-Uffiċċju jew il-Kummissjoni, meta jidhirlu li dan ikun meħtieġ,
- jista' jibgħat lill-Kummissjoni, b'emendi jew mingħajrhom, abbozzi mqiegħda quddiemu bis-saħħa ta' l-Artikolu 42(2)(g), jew abbozzi ta' l-emendi tiegħu għal dan ir-Regolament, għad-dispożizzjonijiet li għalihom jirreferu l-Artikoli 113 u 114 jew għal kull regoli oħra li għandhom x'jaqsmu mad-drittijiet tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti,
- għandu jkun ikkonsultat skond l-Artikoli 113(4) u 114 (2),
- għandu jeseġwixxi l-funzjonijiet tiegħu li għandhom x'jaqsmu mal -*budget* tal-Uffiċċju bis-saħħa ta' l-Artikoli 109, 111 u 112.

*Artikolu 37***Komposizzjoni**

1. Il-Kunsill Amministrattiv għandu jkun magħmul minn rappreżentant wieħed ta' kull Stat Membru u rappreżentant wieħed tal-Kummissjoni u l-alternati tagħhom.
2. Il-membri tal-Kunsill Amministrattiv jistgħu, bla ħsara għad-dispożizzjonijiet tar-regoli tiegħu ta' proċedura, ikun meġġuna minn konsultanti u esperti.

*Artikolu 38***Presidenza**

1. Il-Kunsill Amministrattiv għandu jeleġġi President u deputat President mill-membri tiegħu. Id-Deputat President għandu *ex officio* iservi flok il-President fil-każ li dan ma jkunx jista' jattendi għad-doveri tiegħu.
2. It-termini ta' l-uffiċċju tal-President jew tad-Deputat President għandhom jintemmu meta s-šhubija tagħhom rispettiva fil-Kunsill Amministrattiv tispicċa. Mingħajr preġudizzju għal din id-dispożizzjoni, it-tul tat-terminu ta' l-uffiċċju tal-President jew tad-Deputat President għandu jkun ta' tliet snin, sakemm President jew Deputat President ieħor ma jkunux ġew eletti qabel it-tmiem ta' dan il-perjodu. It-terminu ta' l-uffiċċju għandu jkun jista' jiġġedded.

*Artikolu 39***Laqgħat**

1. Il-laqgħat tal-Kunsill Amministrattiv għandhom jissejġu mill-President.
2. Il-President ta' l-Uffiċċju għandu jiehu parti fid-deliberazzjonijiet, kemm-il darba l-Kunsill Amministrattiv ma jiddeċiedix xort'oħra. M'għandux ikollu d-dritt li jivvota.

▼B

3. Il-Kunsill Amministrattiv għandu jzomm laqgħa ordinarja darba fis-sena; b'żieda ma' dan għandu jitaq' fuq l-inizjattiva tal-President tiegħu jew fuq talba tal-Kummissjoni jew ta' terz mill-Istati Membri.
4. Għandu jadotta regoli ta' proċedura, u jista' jistabbilixxi, skond dawk ir-regoli, Kumitati mqieghda taht l-awtorità tiegħu.
5. Il-Kunsill Amministrattiv jista' jistieden osservaturi biex jattendu għall-laqgħat tiegħu.
6. Is-segretarjat għall-Kunsill Amministrattiv għandu jiġi provdut mill-Uffiċċju.

*Artikolu 40***Il-lokalità tal-laqgħat**

Il-Kunsill Amministrattiv għandu jiltaqa' fis-sede tal-Kummissjoni, jew fil-lokalità ta' l-Uffiċċju jew ta' l-Uffiċċju ta' l-Eżami. Id-dettalji għandhom jiġu stabbiliti fir-regoli ta' proċedura.

*Artikolu 41***Votazzjoni**

1. Il-Kunsill Amministrattiv għandu jasal għad-deċizjonijiet tiegħu, barra minn dawk li għalihom jirreferi l-paragrafu 2, b'maġġoranza sempliċi tar-rappreżentanti ta' l-Istati Membri.
2. Il-maġġoranza ta' tliet kwarti tar-rappreżentanti ta' l-Istati Membri tkun mehtieġa għal deċizjonijiet li l-Kunsill Amministrattiv għandu s-setgħta li jiehu skond l-Artikoli ► **M5** ————— ◀ 29, 36 (1) (a), (b), (d) u (e), 43, 47, 109 (3) u 112.
3. Kull Stat Membru għandu jkollu vot wiehed.
4. Id-deċizjonijiet tal-Kunsill Amministrattiv m'għandux ikollhom saħħa li jorbtu fit-tifsira ta' l-Artikolu 189 tat-Trattat.

IL-KAPITOLU III

L-AMMINISTRAZZJONI TA' L-UFFIĊĊJU

*Artikolu 42***Il-funzjonijiet u s-setgħat tal-President**

1. L-Uffiċċju għandu jkun amministrat mill-President.
2. Għal dan il-għan, il-President għandu jkollu, b'mod partikolari, il-funzjonijiet u s-setgħat li ġejjin:
  - (a) Il-President għandu jiehu l-passi mehtieġa, inkluża l-adozzjoni ta' l-istruzzjonijiet amministrattivi interni u l-publikazzjonijiet ta' avviżi, biex jassigura li l-funzjonament ta' l-Uffiċċju jkun skond id-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament, ma dawk imsemmin fl-Artikoli 113 u 114, jew mar-regoli stabbiliti, jew gwidi maħruġa, mill-Kunsill Amministrattiv bis-saħħa ta' l-Artikolu 36(1).
  - (b) Għandu jibgħat rapport tat-tmexxija lill-Kummissjoni u lill-Kunsill Amministrattiv ta' kull sena.
  - (ċ) Għandu jeżerċita dwar l-impjegati is-setgħat stabbiliti fl-Artikolu 31 (2).
  - (d) Għandu jibgħat proposti kif hemm imsemmi fl-Artikoli 36(1)(ċ) u 47 (2).

▼B

- (e) Ghandu jhejji estimi tad-dhul u n-nefqa ta' l-Uffiċċju skond l-Artikolu 109(1), u għandu jimplementa l-*budget* skond l-Artikolu 110.
- (f) Ghandu jipprovdi t-tagħrif meħtieġ mill-Kunsill Amministrattiv permezz ta' l-Artikolu 36(2), l-ewwel inċiż.
- (g) Jista' jqiegħed quddiem il-Kunsill Amministrattiv abbozz ta' l-emendi għal dan ir-Regolament, għad-dispożizzjonijiet li għalihom jirreferu l-Artikoli 113 u 114 jew ta' xi regoli oħra li għandhom x'jaqsmu mad-drittijiet tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti.
- (h) Jista' jiddelega s-setgħat tiegħu lill-membri oħra impjegati ta' l-Uffiċċju, u bla ħsara għad-dispożizzjonijiet li għalihom jirreferu l-Artikoli 113 u 114.

3. Il-President għandu jkun meħjun minn Viċi-President wiehed jew iżjed. Jekk il-President ikun assenti jew indispost, il-Viċi-President jew xi wiehed mill-Viċi-Presidenti għandu jiehu postu skond il-proċedura kif elenkati fir-regoli stabbiliti, jew fil-linji ta' gwida maħruġa mill-Kunsill Amministrattiv bis-saħħa ta' l-Artikolu 36(1).

*Artikolu 43***Hatra ta' uffiċċjali anzjani**

1. Il-President ta' l-Uffiċċju għandu jkun maħtur mill-Kunsill minn lista ta' kandidati li jkunu proposti mill-Kummissjoni wara li tkun akkwistat l-opinjoni tal-Kunsill Amministrattiv. Is-setgħa li jitkeċċa President għandha tkun tal-Kunsill, li jaġixxi fuq proposta mill-Kummissjoni wara li jkun akkwista l-opinjoni tal-Kunsill Amministrattiv.
2. It-terminu tal-uffiċċju tal-President m'għandux jeċċedu l-ħames snin. Dawn it-termini tal-uffiċċju jkunu jistgħu jiġġeddu.
3. Il-Viċi-President jew il-Viċi-Presidenti ta' l-Uffiċċji għandhom ikunu maħtura jew imkeċċija skond il-paragrafi 1 u 2, wara konsultazzjoni mal-President.
4. Il-Kunsill għandu jeżerċita l-awtorità dixxiplinarja fuq l-uffiċċjali msemmijin fil-paragrafi 1 u 3.

*Artikolu 44***Kontroll tal-legalità**

1. Il-Kummissjoni għandha tikkontrolla l-legalità ta' dawk l-atti tal-President li dwarhom il-liġi tal-Komunità ma ttiprovdi għall-kontroll fuq il-legalità minn xi korp ieħor, u ta' dawk l-atti tal-Kunsill Amministrattiv li għandhom x'jaqsmu mal-*budget* ta' l-Uffiċċju.
2. Il-Kummissjoni għandha tihtieg li kull att illegali imsemmi fil-paragrafu 1 jiġi mibdul jew imħassar.
3. L-Istati Membri, kwalunkwe membru tal-Kunsill Amministrattiv jew kull persuna oħra direttament jew indirettament involuta tista' tirreferi lill-Kummissjoni kull att imsemmi fil-paragrafu 1, sew jekk espress u anki jekk implikat, biex teżamina l-legalità ta' dak l-att. Ir-referenza għandha ssir lill-Kummissjoni fi żmien xahrejn mid-data li fiha l-parti kkonċernata tkun indunat bl-att f'dak il-każ. Il-Kummissjoni għandha tiehu u tikkomunika d-deċiżjoni fi żmien xahrejn.

IL-KAPITOLU IV

IL-BORDIJET TA' L-APPELL

Artikolu 45

Stabbiliment u poteri

1. Għandu jiġi stabbilit fi ħdan l-Uffiċċju, Bord wieħed jew aktar ta' l-Appell.
2. Il-Bord jew Bordijiet ta' l-Appell għandhom ikunu responsabbli sabiex jiddeċiedu appelli minn deċiżjonijiet imsemmijin fl-Artikolu 67.
3. Il-Bord jew Bordijiet ta' l-Appell għandhom jiltaqgħu skond ma jkun meħtieġ. In-numru ta' Bordijiet ta' l-Appell u t-tqassim tax-xogħol għandu jkun stabbilit fir-regoli ta' l-implimentazzjoni skond l-Artikolu 114.

Artikolu 46

Kompożizzjoni tal-Bordijiet ta' l-Appell

1. Bord ta' l-Appell għandu jkun kompost minn President u żewġ membri oħra.
2. Il-President għandu jagħzel għal kull każ il-membri l-oħra u s-sostituti rispettivi tagħhom minn lista ta' membri li jikkwalifikaw kif stabbilit bis-saħħa ta' l-Artikolu 47(2).
3. Meta l-Bord ta' Appell jikkonsidra li n-natura ta' l-appell tkun hekk teħtieġ, jista' jsejjaħ sa' żewġ membri oħra mill-imsemmija lista għal dak il-każ.
4. Il-kwalifiki meħtieġa għall-membri ta' kull Bord ta' l-Appell, is-setgħat tal-membri ndividwali fil-fażi tat-thejjija tad-deċiżjonijiet u l-kondizzjonijiet tal-votazzjoni għandhom jiġu stabbiliti fir-regoli ta' l-implimentazzjoni skond l-Artikolu 114.

Artikolu 47

Indipendenza tal-membri tal-Bordijiet ta' l-Appell

1. Il-Presidenti tal-Bordijiet ta' l-Appell u s-sostituti rispettivi tagħhom għandhom jinhatru mill-Kunsill minn lista ta' kandidati għal kull President u s-sostitut tiegħu li għandha tkun proposta mill-Kummissjoni wara li tkun akkwistat l-opinjoni tal-Kunsill Amministrattiv. It-terminu tal-uffiċċju għandu jkun għal hames snin. Għandu jkun jista' jiġġedded.
2. Il-membri l-oħra tal-Bordijiet ta' l-Appell għandhom ikunu dawk magħzula skond l-Artikolu 46(2), minn lista ta' membri kwalifikati li hija stabbilita fuq proposta mill-Uffiċċju, għal terminu ta' hames snin, mill-Kunsill Amministrattiv. Il-lista għandha tkun stabbilita għal terminu ta' hames snin. Din għandha tista' tkun imġedda kollha kemm hi jew parti minnha.
3. Il-membri tal-Bord ta' l-Appell għandhom ikunu ndipendenti. Fit-teħid tad-deċiżjonijiet m'għandhomx ikunu marbuta b'xi istruzzjonijiet.
4. Il-membri tal-Bordijiet ta' l-Appell ma jistgħux ikunu membri tal-Kumitat msemmin fl-Artikolu 35 jew jadqu xi dmirijiet oħra fl-Uffiċċju. Il-funzjoni tal-membri tal-Bordijiet ta' l-Appell tista' tkun funzjoni *part-time*.
5. Il-membri tal-Bordijiet ta' l-Appell ma jistgħux jitneħħew mill-uffiċċju lanqas mill-listi rispettivi, matul it-terminu rispettiv, sakemm ma jkunx hemm raġunijiet serji għal dik it-nehħija u l-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej, fuq applikazzjoni mill-Kummissjoni

▼B

wara li tikseb l-opinjoni tal-Kunsill Amministrattiv tiehu decizjoni f'dan ir-rigward.

*Artikolu 48***Esklużjoni u oġġezzjoni**

1. Il-membri tal-Bordijiet ta' l-Appelli ma jistgħux jieħdu sehem f'xi proċeduri ta' l-appell jekk ikollhom xi interess personali fih, jew jekk ikunu ġew involuti qabel bhala rappreżentanti ta' xi wiehed mill-partijiet f'dawk il-proċeduri, jew jekk ikunu ħadu sehem fid-deċizjoni taht l-appell.

2. Jekk, għal xi waħda mir-raġunijiet imsemmija fil-paragrafu 1 jew għal xi raġuni oħra, membru ta' Bord ta' Appell jidhirlu li m'għandux jieħu sehem f'xi proċeduri ta' l-appell, hu għandi jgħarraf lill-Bord ta' l-Appell b'dan.

3. Tista' ssir oġġezzjoni minn kull parti fi proċeduri ta' l-appell għall-membri tal-Bordijiet ta' l-Appell għal xi waħda mir-raġunijiet imsemmija fil-paragrafu 1, jew jekk ikun hemm xi suspett ta' parzjalità. Oġġezzjoni ma tkunx ammissibbli jekk, waqt li jkun jaf bir-raġuni ta' l-oġġezzjoni, il-parti tal-proċeduri ta' l-appell tkun ħadet pass proċedurali. Ebda oġġezzjoni ma tista' tkun ibbażata fuq in-nazzjonalità tal-membri.

4. Il-Bord ta' l-Appell għandu jiddeciedi dwar l-azzjoni li għandha tittiehed fil-każi speċifikati fil-paragrafi 2 u 3 mingħajr il-partecipazzjoni tal-membri kkonċernat. Għall-ghanijiet tat-teħid tad-deċizjoni, il-membri li jirtira jew li dwaru tkun saret l-oġġezzjoni għandu jkun mibdul fil-Bord ta' l-Appell mis-sostitut tiegħu.

IR-RABA' PARTI

PROĊEDURI QUDDIEM L-UFFIĊĊJU

IL-KAPITOLU I

APPLIKAZZJONIJIET*Artikolu 49***Reġistrazzjoni ta' l-applikazzjonijiet**

1. Applikazzjoni għal dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti għandha tkun ippreżentata fuq l-għażla ta' l-applikant:

- (a) direttament fl-Uffiċċju; jew
- (b) f'xi wiehed mis-sub-uffiċċji jew l-aġenziji nazzjonali, stabbiliti jew fdati, skond l-Artikolu 30(4), bla ħsara li l-applikant għandu jibgħat tagħrif dwar dan direttament lill-Uffiċċju fi żmien ġimgħatejn wara li jkun ipprezentaha.

Detalji dwar il-mod li bih l-informazzjoni msemmija fi' (b) ta' hawn fuq għandha titwassal, jistgħu jsiru fir-regoli ta' l-implimentazzjoni skond l-Artikolu 114. In-nuqqas li jitwassal it-tagħrif dwar l-applikazzjoni fl-Uffiċċju skond (b) hawn fuq, ma jaffettwax il-validità ta' l-applikazzjoni jekk l-applikazzjoni tkun wasslet fl-Uffiċċju fi żmien xahar wara r-reġistrazzjoni fis-sub-uffiċċju jew l-aġenzija nazzjonali.

2. Meta l-applikazzjoni tkun irreġistrata f'xi waħda mill-aġenziji nazzjonali li għaliha jirreferi l-paragrafu 1 (b), l-aġenzija nazzjonali għandha tiehu l-passi kollha biex tibgħat l-applikazzjoni lill-Uffiċċju fi żmien ġimgħatejn wara r-reġistrazzjoni. Aġenziji nazzjonali jistgħu

▼B

jitolbu hlas ta' mizata li m'għandux jeċċedi l-ispejjeż amministrattivi tar-registrazzjoni u t-twassil ta' l-applikazzjoni.

*Artikolu 50***Kondizzjonijiet li jirregolaw l-applikazzjonijiet**

1. Applikazzjoni għal dritt tal-Komunità tal-varjetà ta' pjanti għandu jkun fiha ta' l-anqas dan li ġej:

- (a) talba għall-ghotja ta' dritt tal-Komunità tal-varjetà ta' pjanti;
- (b) l-identifikazzjoni tat-tassonomija botanika;
- (ċ) tagħrif li jidentifika l-applikant jew, meta applikabbli, l-applikanti bi shab;
- (d) l-isem tal-kabbar u l-assigurazzjoni li, sa fejn jaf l-applikant, ma kienx hemm persuni aktar involuti f'dak it- tkabbir, jew skoperta u żvilupp, tal-varjetajiet; jekk l-applikant ma jkunx dak li kabbarha, jew mhux l-uniku wiehed, għandu jipprovdi ix-xhieda dokumentata mehtieġa ta' kif il-jedd tad-dritt tal-Komunità tal-varjetà ta' pjanti ikun ġie fil-pussess tiegħu;
- (e) deskrizzjoni proviżorja tal-varjetà;
- (f) deskrizzjoni teknika tal-varjetà;
- (g) l-origini ġeografika tal-varjetà;
- (h) il-kredenzjali ta' xi rappreżentanza proċedurali;
- (i) dettalji ta' xi kummerċjalizzazzjoni preċedenti tal-varjetà;
- (j) dettalji ta' xi applikazzjoni oħra dwar il-varjetà.

2. Dettalji tal-kondizzjonijiet li għalihom jirreferi l-paragrafu 1, inklużi dispożizzjonijiet għal aktar tagħrif, jistgħu ikunu stabbiliti fir-regoli ta' l-implimentazzjoni bis-saħħa ta' l-Artikolu 114.

3. L-applikazzjoni għandha ttipproponi denominazzjoni tal-varjetà li tista' takkumpanja l-applikazzjoni.

*Artikolu 51***Data ta' l-applikazzjoni**

Id-data ta' l-applikazzjoni għal dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti għandha tkun id-data li fiha l-applikazzjoni valida tkun waslet l-Uffiċċju skond l-Artikolu 49(1)(a) jew fis-sub-uffiċċju jew l-aġenzija nazzjonali skond l-Artikolu 49(1)(b), basta li tkun konformi ma' l-Artikolu 50(1) u bla ħsara għall-hlas tat-tariffi dovuti bis-saħħa tal-Artikolu fil-limitu ta' żmien speċifikat mill-Uffiċċju.

*Artikolu 52***Id-dritt għal prijorità**

1. Id-dritt ta' prijorità ta' l-applikazzjoni għandu jiġi stabbilit skond id-data li fiha tkun waslet l-applikazzjoni. Meta l-applikazzjonijiet ikun fihom l-istess data ta' l-applikazzjoni, il-prijoritajiet tagħhom jiġu stabbiliti skond l-ordni li fih ikunu waslu, jekk dan ikun jista' jiġi stabbilit. Altrimenti għandhom ikollhom l-istess prijorità.

2. Jekk l-applikant jew il-predeċessur tiegħu fit-titolu kien diġà applika għal dritt ta' proprjetà għall-varjetajiet fi Stat Membru jew f'Membru tal-Unjoni Internazzjonali għall-Protezzjoni ta' Varjetajiet Ġodda ta' Pjanti, u d-data ta' l-applikazzjoni tkun fi żmien tnax-il xahar tar-registrazzjoni ta' l-applikazzjoni ta' qabel, l-applikant għandu jgawdi dritt ta' prijorità għall-applikazzjoni ta' qabel f'dak li jirrigwarda

▼B

d-dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti, sakemm dik l-applikazzjoni ta' qabel tkun għada teżisti fiż-żmien ta' l-applikazzjoni.

3. Id-dritt ta' prijorità għandu jkollu l-effett li d-data li fiha tkun saret l-applikazzjoni ta' qabel tkun tgħodd bhala d-data ta' l-applikazzjoni għal dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti għall-ghanijiet ta' l-Artikolu 7, 10 u 11.

▼M5

4. Il-paragrafi 2 u 3 għandhom japplikaw ukoll fir-rigward ta' applikazzjonijiet preċedenti li kienu reġistrati fi Stat ieħor.

▼B

5. Kull talba għal dritt ta' prijorità aktar kmieni minn dik li għaliha jipprovi l-paragrafu 2 għandha tjskadi jekk l-applikant ma jibgħatx lill-Uffiċċju fi żmien tliet xhur mid-data ta' l-applikazzjoni kopji ta' l-applikazzjoni preċedenti li jkun ġew iċċertifikati mill-awtoritajiet responsabbli għal dik l-applikazzjoni. Jekk l-applikazzjoni preċedenti ma tkunx saret f'waha mill-lingwi uffiċjali tal-Komunitajiet Ewropej, l-Uffiċċju jista' jehtieg, b'zieda, traduzzjoni ta' l-applikazzjoni preċedenti f'waha minn dawn il-lingwi.

IL-KAPITOLU II

EŻAMI

*Artikolu 53***Eżami formali ta' l-applikazzjoni**

1. L-Uffiċċju għandu jeżamina jekk:
  - (a) l-applikazzjoni kienetx effettivament irreġistrata skond l-Artikolu 49;
  - (b) l-applikazzjoni tkun konformi mal-kondizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 50 u l-kondizzjonijiet stabbiliti fir-regoli ta' l-implimentazzjoni skond dak l-Artikolu;
  - (ċ) meta xieraq, talba għall-prijorità li tkun konformi mad-dispożizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 52(2), (4) u (5); u
  - (d) it-tariffi dovuti skond l-Artikolu 83 jkunu thallsu fil-limitu ta' żmien speċifikat mill-Uffiċċju.
2. Jekk l-applikazzjoni, għalkemm tkun konformi mal-kondizzjonijiet imsemmijin fl-Artikolu 51, ma tkunx konformi mal-kondizzjonijiet l-oħra stabbiliti fl-Artikolu 50, l-Uffiċċju għandu jagħti lill-applikant l-opportunità sabiex jikkoreġi xi nuq qasijiet li jistgħu jiġu identifikati.
3. Jekk l-applikazzjoni ma tkunx konformi mal-kondizzjonijiet imsemmijin fl-Artikolu 51, l-Uffiċċju għandu jgħarraf lill-applikant b'dan, jew, meta dan ma jkunx possibbli, jippubblika it-tagħrif skond l-Artikolu 89.

*Artikolu 54***Eżami sostantiv**

1. L-Uffiċċju għandu jeżamina jekk il-varjetà tistax tkun l-oġġett ta' dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti skond l-Artikolu 5, jekk il-varjetà hix ġdida skond l-Artikolu 10, jekk l-applikant hux intitolat li jagħmel applikazzjoni skond l-Artikolu 12 u jekk il-kondizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 82 humiex imħarsa. L-Uffiċċju għandu jeżamina wkoll jekk id-denominazzjoni tal-varjetà proposta hix xierqa skond l-Artikolu 63. Għal dan il-ghan, jista' jkun s-servizzi ta' korpi oħrajn.

▼B

2. L-ewwel applikant jitqies li jkun intitolat għad-dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti skond l-Artikolu 11. Dan m'għandux japplika jekk, qabel tittiehed deċiżjoni dwar l-applikazzjoni, l-Uffiċċju jkun jaf, jew jiġi ppruvat permezz ta' sentenza finali mogħtija dwar talba għal dritt skond l-Artikolu 98(4), dak id-dritt m'huwiex jew m'huwiex unika-ment vestit fl-ewwel applikant. Meta l-identifikazzjoni ta' l-unika persuna jew persuna oħra ntitolata tkun giet stabbilita, il-persuna jew il-persuni jistgħu jidhlu fil-proċeduri bhala l-applikant jew l-applikanti.

*Artikolu 55***Eżami tekniku**

1. Meta l-Uffiċċju ma jkunx skopra xi impediment għall-ghoti tad-dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti fuq il-baži ta' l-eżami skond l-Artikoli 53 u 54, għandu jiehū hsieb għall-eżami tekniku li jirrelata mal-konformità tal-kondizzjonijiet stabbiliti fl-Artikoli 7, 8 u 9 sabiex isiru mill-uffiċċju jew l-uffiċċji kompetenti f'ta' mill-anqas wiehed mill-Istati Membri f'dati bir-reponsabbiltà ta' l-eżami tekniku tal-varjetajiet tal-ispeċi kkonċernati mill-Kunsill Amministrattiv hawnhekk iżjed 'il quddiem imsemmi "L-Uffiċċju jew l-Uffiċċji ta' l-Eżami".

2. Meta l-ebda Uffiċċju ta' l-Eżami ma jkun disponibbli, l-Uffiċċju jista', bil-kunsens tal-Kunsill Amministrattiv, jafda aġenziji xierqa oħra b'dik ir-reponsabbiltà jew jistabbilixxi sub-uffiċċji tiegħu għall-istess għanijiet. Għall-għanijiet tad-dispożizzjonijiet ta' dan il-Kapitolu, dawk l-aġenziji jew sub-uffiċċji għandhom ikunu meqjusa bhala Uffiċċji ta' l-Eżami. Jistgħu wkoll jużaw il-faċilitajiet magħmula disponibbli mill-applikant.

3. L-Uffiċċju għandu jibgħat lill-Uffiċċji ta' l-Eżami kopja ta' l-applikazzjoni kif meħtieġ skond ir-regoli ta' l-implimentazzjoni magħmula bis-sahħa ta' l-Artikolu 114.

4. L-Uffiċċju għandu jistabbilixxi, permezz ta' regoli ġenerali jew permezz ta' talbiet f'każi ndividwali, meta, fejn u f'liema kwantitajiet u kwalitajiet il-materjal għall-eżami tekniku u r-referenza ta' kampjuni għandhom jinbagħtu.

5. Meta l-applikant jagħmel talba għall-prijorità skond l-Artikolu 52 (2) jew (4), għandu jibgħat il-materjal meħtieġ u xi dokumenti oħra meħtieġa fi żmien sentejn mid-data ta' l-applikazzjoni skond l-Artikolu 51. Jekk l-applikazzjoni preċedenti tiġi rtirata jew miċħuda qabel ma jgħaddu s-sentejn, l-Uffiċċju jista' jeħtieġ lill-applikant li jibgħat il-materjal jew xi dokumenti oħrajn f'limitu ta' żmien speċifikat.

*Artikolu 56***Kif jitwettqu l-eżamijiet tekniċi**

1. Sakemm mod differenti għall-eżami tekniku dwar il-konformità mal-kondizzjonijiet stabbiliti fl-Artikoli 7 sa 9 ikun sar, l-Uffiċċju ta' l-Eżami għandu, għall-għanijiet ta' l-eżami tekniku, ikabbar il-varjetajiet jew jagħmel kull investigazzjonijiet oħra meħtieġa.

2. It-tweġiq ta' xi eżamijiet tekniċi għandu jkun skond il-linji ta' gwida ta' prova mahruġa mill-Kunsill Amministrattiv u kull struzzjonijiet oħra mogħtija mill-Uffiċċju.

3. Għall-għanijiet ta' l-eżami tekniku, l-Uffiċċju ta' l-eżami jista', bl-approvazzjoni ta' l-Uffiċċju, juża s-servizzi ta' korpi oħrajn teknikament kwalifikati u jagħti kont tas-sejbiet magħmula minn dawk il-korpi.

4. Kull Uffiċċju ta' l-Eżami għandu jibda l-eżami tekniku, jekk l-Uffiċċju ma jkunx ipprova xort'oħra, mhux aktar tard mid-data li fiha kien ikun inbeda l-eżami tekniku fuq il-baži ta' l-applikazzjoni ta' dritt nazzjonali ta' propjetà rreġistrat fid-data li fiha l-applikazzjoni mibgħuta mill-Uffiċċju kienet waslet mill-Uffiċċju ta' l-Eżami.

▼B

5. Fil-każ ta' l-Artikolu 55(5), kull Uffiċċju ta' l-Eżami għandu jibda l-eżami tekniku, sakemm l-Uffiċċju ma jkunx ipprova xort'oħra, mhux aktar tard mid-data li fiha l-eżami kien ikun inbeda fuq il-bażi ta' l-applikazzjoni għal dritt nazzjonali ta' proprjetà, sakemm il-materjal meħtieġ u xi dokumenti oħra meħtieġa kienu ntbagħtu sa dik id-data.

6. Il-Kunsill Amministrattiv jista' jstabbilixxi li l-eżami tekniku għall-varjetajiet ta' speċi ta' dwieli u siġar jista' jibda f'data aktar tard.

*Artikolu 57***Rapporti dwar l-eżami**

1. L-Uffiċċju ta' l-Eżami għandu, fuq talba ta' l-Uffiċċju jew jekk jitqies li r-rizultati ta' l-eżami tekniku ikun adegwat biex jevalwa l-varjetà, jibgħat lill-Uffiċċju rapport ta' l-eżami, u, meta jidhirlu li l-kondizzjonijiet stabbiliti fl-Artikoli 7 sa 9 ikunu konformi, id-deskrizzjoni tal-varjetajiet.

2. L-Uffiċċju għandu jikkomunika r-rizultat ta' l-eżamijiet tekniċi u d-deskrizzjoni tal-varjetajiet lill-applikant u għandu jagħtih l-opportunità li jikkummenta dwar dan.

3. Meta l-Uffiċċju ma jikkonsidrax ir-rapport ta' l-eżami li jkollu bażi suffiċjenti għal deċiżjoni, jista' jipprova minn jeddu, wara konsultazzjoni ma' l-applikant, jew fuq talba ta' l-applikant għall-eżami komplementarju. Għall-għanijiet ta' l-assessjar tar-rizultati, kull eżami komplementari magħmul sakemm tittiehed deċiżjoni skond l-Artikolu 61 u 62 issir finali għandu jitqies li jkun parti mill-eżami msemmi fl-Artikolu 56 (1).

4. Ir-rizultati ta' l-eżami tekniku għandhom ikunu suġġetti għal drittijiet esklussivi ta' disponibilità ta' l-Uffiċċju u jistgħu biss xort'oħra jintużaw mill-Uffiċċji ta' l-eżami sal-limitu li dan jiġi apporvat mill-Uffiċċju.

*Artikolu 58***L-ispiza ta' l-eżamijiet tekniċi**

L-Uffiċċju għandu jhallas lill-Uffiċċji ta' l-Eżami tariffa skond ir-regoli ta' implimentazzjoni bis-saħħa ta' l-Artikolu 114.

*Artikolu 59***Ogġezzjonijiet għall-ghoti ta' dritt**

1. Kull persuna tista' tagħmel ogġezzjoni bil-miktub ma l-Uffiċċju għall-ghoti ta' dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti.

2. Il-parti li togġezzjona għandha tkun il-parti fil-proċeduri għall-ghoti ta' dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti flimkien ma' l-applikant. Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 88, min joġġezzjona għandu jkollu aċċess għad-dokumenti, inkluż ir-rizultati ta' l-eżami tekniku u d-deskrizzjoni tal-varjetà msemmija fl-Artikolu 57(2).

3. Ogġezzjonijiet jistgħu jkunu bażati biss fuq il-kontenzjoni li:

- (a) il-kondizzjonijiet stabbiliti fl-Artikoli 7 sa 11 ma ġewx imharsa;
- (b) hemm impediment skond l-Artikolu 63(3) jew (4) għal denominazzjoni tal-varjetà proposta.

4. Ogġezzjonijiet jistgħu jsiru:

- (a) f'kull żmien wara l-applikazzjoni u qabel deċiżjoni skond l-Artikoli 61 jew 62, fil-każ tal-paragrafu 3 (a) tiegħu;

▼B

(b) fi żmien tliet xhur mill-publikazzjoni tad-denominazzjoni tal-varjeta proposta skond l-Artikolu 89, fil-każ ta' oġġezzjonijiet skond il-paragrafu 3 (b) tiegħu.

5. Deċiżjonijiet dwar l-oġġezzjonijiet jistgħu jittieħdu fi hdan id-deċiżjonijiet bis-saħħa ta' l-Artikoli 61, 62 jew 63.

*Artikolu 60***Prijorità ta' l-applikazzjoni ġdida fil-każ ta' oġġezzjonijiet**

Meta oġġezzjoni fuq il-bażi li l-kondizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 11 ma ntlahqux twassal għall-irtirar jew iċ-ċaħda ta' l-applikazzjoni għal dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti u jekk min joġġezzjona jagħmel applikazzjoni għal dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti fi żmien xahar wara l-irtirar jew fi żmien xahar mid-data li fiha iċ-ċaħda ssir finali dwar l-istess varjeta, jista' jehtieg li d-data ta' l-irtirar jew taċ-ċaħda ta' l-applikazzjoni titqies li tkun id-data ta' l-applikazzjoni tiegħu.

IL-KAPITOLU III

DEĊIŻJONIJET

*Artikolu 61***Ċaħda**

1. L-Uffiċċju għandu jiċhad l-applikazzjonijiet għal dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti malli jiġi stabbilit li l-applikant:

- (a) ma tax rimedju għal xi defiċjenzi fit-tifsira ta' l-Artikolu 53 li dwarhom kien ingħata l-opportunità li jirrimedja fil-limitu ta' żmien notifikat lilu;
- (b) ma kienx konformi ma' regola jew mat-talba skond l-Artikolu 55(4) jew (5) fil-limitu ta' żmien ipprovdut, sakemm l-Uffiċċju ma kienx aċċetta li l-applikazzjoni ma ntbagħtitx; jew
- (ċ) ma kienx ippropona denominazzjoni ta' varjeta li hija xierqa skond l-Artikolu 63.

2. L-Uffiċċju għandu jiċhad ukoll applikazzjonijiet għal dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti jekk:

- (a) ikun stabbilit li l-kondizzjonijiet meħtieġa għall-verifika skond l-Artikolu 54 ma kienux intlahqu; jew
- (b) jasal għall-opinjoni fuq il-bażi tar-rapporti ta' l-eżami skond l-Artikolu 57, li l-kondizzjonijiet stabbiliti fl-Artikoli 7, 8 u 9 ma kienux intlahqu.

*Artikolu 62***Għotja**

Jekk l-Uffiċċju jkun ta' l-opinjoni li s-sejbiet ta' l-eżami huma suffiċjenti biex jiddeċiedi dwar l-applikazzjoni u m'hemmx impedimenti skond l-Artikoli 59 u 61, għandu jagħti d-dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti. Id-deċiżjoni għandha tinkludi deskrizzjoni uffiċjali tal-varjeta.

*Artikolu 63***Denominazzjoni tal-varjetajiet**

1. Meta dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti jingħata, l-Uffiċċju għandu japprova, dwar il-varjetajiet in kwistjoni, id-denominazzjoni tal-varjeta proposta mill-applikant skond l-Artikolu 50(3), jekk jikkonsidra,

▼B

- fuq il-bażi ta' l-eżami magħmul skond it-tieni sentenza ta' l-Artikolu 54 (1), jekk din id-denominazzjoni tkunx xierqa.
2. Id-denominazzjoni ta' varjetà tkun xierqa, jekk ma jkun hemm l-ebda impediment skond il-paragrafi 3 jew 4 ta' dan l-Artikolu.
3. Iku hemm impediment għal deskrizzjoni tad-denominazzjoni ta' varjetà meta:
- (a) l-użu tagħha fit-territorju tal-Komunità ikun prekluz bid-dritt preċedenti ta' parti terza;
  - (b) tista' tikkawża komunement diffikultajiet għal min jużaha f'dak li jirrigwarda l-għarfien jew ir-riproduzzjoni;
  - (ċ) tkun identika jew tista' tithawwad ma' denominazzjoni tal-varjetà li taħtha l-varjetà l-oħra tal-istess speċi jew ta' speċi relatat magħha fil-viċin ikun irreġistrat f'reġistru uffiċjali tal-varjetajiet ta' pjanti jew li taħtha materjal ta' varjetà oħra tkun tinbiegħ fi Stat Membru jew f'Membru tal-Grupp Internazzjonali għall-Protezzjoni ta' Varjetajiet Ġodda ta' Pjanti, sakemm il-varjetà l-oħra ma tkunx għadha teżisti u d-denominazzjoni tagħha ma tkunx għad baqgjalha l-ebda sinifikat;
  - (d) tkun identika jew tista' tithawwad ma' deskrizzjoni oħra li jkunu wżati komunement għall-bejgħ ta' l-oġġetti jew li għandhom jinżammu liberi taħt xi leġislazzjoni oħra;
  - (e) tista' tikkawża offiża f'xi wiehed mill-Istati Membri jew tkun kuntarju għall-istrateġija ippubblikata;
  - (f) tkun x'aktarx tista' tqarraq jew tohloq taħwid dwar il-karatteristiċi, il-valur jew l-identità tal-varjetà, jew l-identità tal-kabbar jew ta' xi parti oħra fil-proċeduri.
4. Iku hemm impediment meta, fil-każ ta' varjetà li tkun diġà giet irreġistrata:
- (a) f'wiehed mill-Istati Membri; jew
  - (b) f'Membru ta' l-Unjoni Internazzjonali għall-Protezzjoni ta' Varjetajiet Ġodda ta' Pjanti; jew
  - (ċ) f'xi Stat ieħor li għalih kienet giet stabbilita f'att tal-Komunità li l-varjetà hija evalwata hemmhekk skond ir-regoli li jkunu ekwivalenti għal dawk stabbiliti fid-Direttivi dwar il-katalogi komuni;
  - (d) f'reġistru uffiċjali tal-varjetajiet ta' pjanti jew materjal tagħhom u jkunu mibjugħa hemmhekk għal raġunijiet ta' kummerċ, id-denominazzjoni proposta tal-varjetà tkun tvarja minn dik li tkun irreġistrata jew użata hemm, sakemm din ta' l-aħħar tkun l-oġġett ta' impediment skond il-paragrafu 3.
5. L-Uffiċċju għandu jippubblika l-ispeċi li jikkonsidra li jkun "relatat mill-viċin" fit-tifsira tal-paragrafu 3 (ċ).

IL-KAPITOLU IV

IŻ-ŻAMMA TAD-DRITT TAL-KOMUNITÀ TAL-VARJETAJIET TA' PJANTI*Artikolu 64***Verifika teknika**

1. L-Uffiċċju għandu jivverifika l-eżistenza kontinwa mhux mibdula tal-varjetajiet protetti.
2. Għal dan il-għan, verifika teknika għandha ssir skond l-Artikoli 55 u 56.

▼B

3. Id-detentur għandu jkun meħtieġ li jipprovdi t-tagħrif kollu meħtieġ biex jassewja l-eżistenza kontinwa mhux mibdula tal-varjetajiet lill-Uffiċċju u lill-Uffiċċji ta' l-Eżami li lill-verifikazzjoni teknika tal-varjetà tkun għat fdata. Għandu jkun meħtieġ, skond l-istruzzjonijiet mogħtija mill-Uffiċċju, li jibgħat materjal tal-varjetà u li jippermetti l-verifika jekk miżuri xierqa jkunux ittiegħu biex tkun assigurata l-eżistenza kontinwa mhux mibdula tal-varjetà.

*Artikolu 65***Rapport tal-verifika teknika**

1. Fuq talba ta' l-Uffiċċju, jew jekk jistabilixxi li l-varjetà ma tkunx uniformi jew stabbli, l-Uffiċċju ta' l-Eżami fdat bil-verifika teknika għandu jibgħat lill-Uffiċċju rapport dwar is-sejbien tiegħu.

2. Jekk xi defiċjenzi skond il-paragrafu 1 ikunu nstabu matul il-verifika teknika, l-Uffiċċju għandu javża lid-detentur bir-riżultat tal-verifika teknika u għandu jgħid l-oppurtunità li jikkummenta dwarha.

*Artikolu 66***Emenda għad-denominazzjoni tal-varjetà**

1. L-Uffiċċju għandu jemenda denominazzjoni ta' varjetà deskritta skond l-Artikolu 63 jekk jistabilixxi lid-denominazzjoni ma tissodisfax, jew ma tkunx għada tissodisfa, il-kondizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 63 u fil-każ ta' dritt konfliġġenti minn qabel ta' parti terza, jekk id-detentur jaqbel ma' l-emenda jew id-detentur jew xi persuna oħra li għandu juża d-denominazzjoni tal-varjetà ikun gie pprojbit, b'sentenza finali, għal din ir-raġuni milli juża d-denominazzjoni tal-varjetà.

2. L-Uffiċċju għandu jagħti lid-detentur l-oppurtunità li jipproponi denominazzjoni emendata tal-varjetà u għandu jipproċedi skond l-Artikolu 63.

3. Ogġezzjonijiet jistgħu isiru kontra l-proposta ta' l-emenda tad-denominazzjoni tal-varjetà skond l-Artikolu 59(3)(b).

IL-KAPITOLU V

APPELLI*Artikolu 67***Deċizzjonijiet sugġetti għall-appell**

1. Jista' jsir appell minn deċizzjonijiet ta' l-Uffiċċju li jkunu ttiegħu bis-saħħa ta' l-Artikoli 20, 21, 59, 61, 62, 63 u 66, kif ukoll minn deċizzjonijiet li għandhom x'jaqsu mat-tariffi skond l-Artikolu 85, fid-dhul jew fil-kancellament ta' tagħrif fir-Registru skond l-Artikolu 87 u għall-ispezzjoni pubblika skond l-Artikolu 88.

2. Appell magħmul skond il-paragrafu 1 għandu jkollu effett ta' sospensjoni. L-Uffiċċju jista', b'dana kollu, jekk jidher li li ċ-ċirkostanzi hekk jtegħu, jordna li d-deċizzjoni kkontestata ma tigix sospiza.

3. Jista' jsir appell minn deċizzjonijiet ta' l-Uffiċċju skond l-Artikoli 29 u 100 (2), kemm-il darba appell dirett isir skond l-Artikolu 74. L-appell m'għandux ikollu effett ta' sospensjoni.

4. Appell kontra deċizzjoni li ma jgħid il-proċeduri fir-rigward ta' wiegħed mill-partijiet jista' jsir biss flimkien ma' l-appell kontra deċizzjoni finali sakemm id-deċizzjoni ma tipprovdi għal appell separat.

Artikolu 68

Persuni ntitolati għall-appell u li jkunu parti mill-proċeduri ta' l-appell

Kull persuna naturali jew legali tista' tappella, bla ħsara għall-Artikolu 82, kontra deċiżjoni, indirizzata lil dik il-persuna, jew kontra deċiżjoni li, għalkemm fil-forma ta' deċiżjoni ndirizzata lill-persuna oħra, tkun tikkonċerna direttament u individwalment lil ta' l-ewwel. Il-partijiet fi proċeduri jistgħu, u l-Uffiċċju għandu, ikun parti fil-proċeduri ta' l-appell.

Artikolu 69

Limitu ta' żmien u forma

Nota ta' l-appell għandha ssir bil-miktub fl-Uffiċċju fi żmien xahrejn mis-servizz tad-deċiżjoni meta ndirizzata lill-persuna li tappella, u finnuqqas ta' dan, fi żmien xahrejn mill-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni, u dikjarazzjoni bil-miktub li tesponi l-baži ta' l-appell għandha ssir fi żmien erba' xhur wara l-imsemmi servizz jew publikazzjoni.

Artikolu 70

Reviżjoni interlokutorja

1. Jekk il-korp ta' l-Uffiċċju li jkun hejja d-deċiżjoni jikkonsidra li l-appell ikun validu u għandu baži, l-Uffiċċju għandu jibdel id-deċiżjoni. Dan m'għandux japplika meta l-appellant ikun oppost minn parti oħra fil-proċeduri ta' l-appell.

2. Jekk id-deċiżjoni ma tkun ratifikata fi żmien xahar wara l-wasla ta' l-istqarrija tal-baži, għall-appell, l-Uffiċċju għandu minnfih:

— jiddeċiedi jekk jieħux azzjoni skond l-Artikolu 67(2), it-tieni sentenza, u

— jibgħat l-appell lill-Bord ta' l-Appell.

Artikolu 71

Eżami ta' l-appelli

1. Jekk l-appell ikun validu, il-Bord ta' l-Appell għandu jeżamina jekk l-appell għandux baži fondata sewwa.

2. Meta jeżamina l-appell, il-Bord ta' l-Appell għandu ta' spiss skond ma jkun meħtieġ jitlob lill-partijiet fil-proċeduri ta' l-appell sabiex jagħmlu osservazzjonijiet fuq in-notifiki mahruġa minnu jew fuq il-komuniki mill-partijiet l-oħrajn fil-proċeduri ta' l-appell fil-limiti ta' żmien speċifikati. Il-partijiet fil-proċeduri ta' l-appell għandhom id-dritt li jagħmlu trattazzjonijiet orali.

Artikolu 72

Deċiżjoni ta' l-appell

Il-Bord ta' l-Appell għandu jiddeċiedi l-appell fuq il-baži ta' l-eżami magħmul skond l-Artikolu 71. Il-Bord ta' l-Appell jista' jeżerċita kull setgħta li hemm fi hdan il-kompetenza ta' l-Uffiċċju għal aktar azzjoni. Dan ta' l-aħħar għandu, sakemm il-fatti jkunu l-istess, jintrabat bir-razzjonalità deċenti tal-Bord ta' l-Appell.

▼M1*Artikolu 73***Azzjonijiet kontra deċiżjonijiet tal-Bordijiet ta' l-Appell**

1. Azzjonijiet jistgħu jngiebu quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja kontra deċiżjonijiet tal-Bordijiet ta' l-Appell fuq appelli.
2. L-azzjoni tista' tingiebu fuq raġunijiet ta' nuqqas ta' kompetenza, ksur ta' bżonn proċedurali essenzali, ksur tat-Trattat, ta' dan ir-Regolament jew ta' xi regola ta' liġi dwar l-applikazzjoni tagħha, jew użu hażin tal-poter.
3. Il-Qorti tal-Ġustizzja għandha jkollha l-ġurisdizzjoni li tħassar jew tibdel id-deċiżjoni kkontestata.
4. L-azzjoni tkun miftuħa għal kull parti fil-proċeduri ta' l-appell li ma jiġix milqugħ, kollu kemm hu jew parti minnu, fis-sottomissjonijiet tiegħu.
5. L-azzjoni għandha tingiebu quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja fi żmien xahrejn mid-data tas-servizz tad-deċiżjoni tal-Bord ta' l-Appell.
6. L-Uffiċċju għandu jkun mehtieg li jiehu l-passi mehtieġa biex jikkonforma mal-ġudizzju tal-Qorti tal-Ġustizzja.

▼B*Artikolu 74***Appell dirett**

1. Appell dirett lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej jista' jsir minn deċiżjoni ta' l-Uffiċċju skond l-Artikoli 29 u 100 (2).
2. Id-dispożizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 73 għandhom japplikaw *mutatis mutandis*.

IL-KAPITOLU VI

KONDIZZJONIJIET VARJI LI JIRREGOLAW IL-PROĊEDURI*Artikolu 75***Dikjarazzjoni tal-baži li fuqhom id-deċiżjonijiet ikunu bbażati, dritt tas-smieġ**

Id-deċiżjonijiet ta' l-Uffiċċju għandhom ikollhom magħhom dikjarazzjoni tal-baži li fuqhom ikunu bbażati. Għandhom ikunu bbażati biss fuq baži jew xieħda li tagħhom il-partijiet fil-proċeduri kellhom l-opportunità li jipprezentaw il-kummenti tagħhom orali jew bil-miktub.

*Artikolu 76***Eżami tal-fatti mill-Uffiċċju minn jeddu**

Fi proċeduri quddiemu l-Uffiċċju għandu jagħmel investigazzjonijiet fuq il-fatti minn jeddu, sal-limitu li dawn jaqgħu taħt l-eżami skond l-Artikoli 54 u 55. Għandu jiskarta fatti jew bċejjeċ ta' xieħda li ma jkunux intbagħtu fil-limitu ta' żmien stabbilit mill-Uffiċċju.

*Artikolu 77***Proċeduri orali**

1. Proċeduri orali għandhom jitwettqu jew fuq l-inizjattiva ta' l-Uffiċċju nnifsu jew fuq talba ta' xi wieħed mill-partijiet fil-proċeduri.
2. Mingħajr preġudizzju għall-paragrafu 3, proċeduri orali quddiem l-Uffiċċju m'għandhomx ikunu pubbliċi.

▼B

3. Proċeduri orali quddiem il-Bord ta' l-Appell inkluż l-għoti tad-deċiżjoni, għandhom ikunu pubbliċi sakemm il-Bord ta' l-Appell li quddiemu l-proċeduri ta' l-appell ikunu qed jinstemgħu ma jiddeċidix xort'oħra f'ċirkostanzi meta żvantaġġi serji u mhux iġġustifikati jistgħu johlqu jekk jiġi ammess il-pubbliku, partikolarment għal xi wiehed mill-partijiet fil-proċeduri ta' l-appell.

*Artikolu 78***Tehid tax-xhieda**

1. F'kull proċeduri quddiem l-Uffiċċju, il-mezzi ta' l-għoti jew tal-ksib tax-xhieda jistgħu jinkludu dan li ġej:

- (a) is-smiġħ tal-partijiet fil-proċeduri;
- (b) it-talbiet għal tagħrif;
- (ċ) il-produzzjoni ta' dokumenti u xhieda oħra;
- (d) is-smiġħ tax-xhieda;
- (e) l-opinjoni ta' l-esperti;
- (f) spezzjoni;
- (g) affidavit bil-ġurament.

2. Meta l-Uffiċċju jiddeċiedi permezz ta' korp kollettiv, dak il-korp jista' jqabbd wiehed mill-membri tiegħu sabiex jeżamina x-xhieda mogħtija.

3. Jekk l-Uffiċċju jikkonsidra l-htieġa li xi parti fil-proċeduri, xhieda jew esperti jahtu x-xhieda oralment, għandu jew:

- (a) johroġ tahrifa li tenhtieġ il-persuna relevanti tidher quddiemu; jew
- (b) talba lill-awtorità ġuddizzjarja kompetenti jew lill-xi awtorità oħra fil-pajjiż ta' domicilju tal-persuna relevanti biex tittiehed ix-xhieda kif hemm provvediment dwar dan fl-Artikolu 91(2).

4. Parti fil-proċeduri, xhud jew espert li jiġi mharrek quddiem l-Uffiċċju jista' jitolbu biex jippermetti li x-xhieda tiegħu tinstema mill-awtorità ġuddizzjarja kompetenti jew xi awtorità oħra fil-pajjiż tad-domicilju. Mal-wasla ta' dik it-talba jew fil-każ li ma jkun hemm l-ebda reazzjoni għat-tahrifa, l-Uffiċċju jista', skond l-Artikolu 91(2), jitlob lill-awtorità ġuddizzjarja kompetenti jew lil xi awtorità oħra sabiex tisma' x-xhieda ta' dik il-persuna.

5. Jekk parti fil-proċeduri, xhud jew espert jagħti x-xhieda quddiem l-Uffiċċju, l-Uffiċċju jista' jekk ikun tal-parir li x-xhieda tingħata bil-ġurament jew b'xi mod ieħor f'xi forma li torbot, jitlob lill-awtorità ġuddizzjarja kompetenti jew lil xi awtorità oħra fil-pajjiż tad-domicilju tal-persuna relevanti sabiex tisma' x-xhieda skond il-kondizzjonijiet rekwiziti.

6. Meta l-Uffiċċju jitlob lill-awtorità ġuddizzjarja kompetenti jew lil xi awtorità oħra biex tisma' x-xhieda, jista' jitlobha biex tiegħu x-xhieda f'forma li torbot u li tippermetti lil membru ta' l-Uffiċċju biex jattendi għas-smiġħ u jagħmel mistoqsijiet lill-parti fil-proċeduri, lix-xhud jew lill-espert jew permezz ta' l-awtorità ġuddizzjarja kompetenti jew l-awtorità oħra jew direttament.

*Artikolu 79***Servizz**

L-Uffiċċju jista' minn jeddu jagħti servizz tad-deċiżjonijiet kollha u tahricket, u tan-notifiki u komunikazzjonijiet, li minnhom jiġi kalkolat limitu ta' żmien, jew li hu meħtieġ li jkunu servuti skond dispożizzjonijiet l-oħra ta' dan ir-Regolament jew bid-dispożizzjonijiet adottati bis-

▼B

sahha ta' dan ir-Regolament jew b'ordni tal-President ta' l-Uffiċċju. Servizz jista' jinghata permezz tal-uffiċċji kompetenti tal-varjetajiet ta' l-Istati Membri.

*Artikolu 80***Restitutio in integrum**

1. Meta, minkejja li tkun inghatat l-attenzjoni kollha meħtieġa fiċ-ċirkostanzi partikolari, l-applikant għal dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti jew id-detentur jew xi parti oħra fil-proċeduri quddiem l-Uffiċċju ma setgħax josserva l-limitu ta' żmien rigward l-Uffiċċju, id-drittijiet tiegħu għandhom, b'applikazzjoni, jingħataw lura jekk in-nuqqas tiegħu dwar il-limitu ta' żmien jirriżulta direttament, permezz ta' dan ir-Regolament, fit-telf ta' xi dritt jew mezz ta' rimedju.

2. Applikazzjonijiet għandhom isiru bil-miktub fi żmien xahrejn wara l-kawża ta' non-osservanza meta l-limitu ta' żmien ma jibqgħax jopera. L-att imholli barra għandu jiġi mitmum f'dan il-perjodu. Applikazzjonijiet għandhom ikunu ammissibbli biss fil-perjodu ta' sena wara li jintemm il-limitu ta' żmien li ma jkunx ġie osservat.

3. Ma' l-applikazzjoni għandu jkun hemm dikjarazzjoni tal-bażi li fuqha tkun ibbazata u l-fatti li tistrih fuqhom.

4. Id-dispożizzjonijiet ta' dan l-Artikolu m'għandhomx japplikaw għall-limiti ta' żmien imsemmijin fil-paragrafu 2 lanqas għall-limiti ta' żmien speċifikati fl-Artikolu 52(2), (4) u (5).

5. Kull persuna li, fi Stat Membru, kienet bona fide wżat jew għamlet arrangamenti effettivi u ġenwini biex tuża varjetà li tkun is-suġġett ta' applikazzjoni pubblikata għall-ġhotja ta' dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti, jew ta' dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti li kienet inghatat, fil-kors ta' perjodu bejn it-telf tad-drittijiet skond il-paragrafu 1 dwar l-applikazzjoni jew tad-dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti li jkun inghata u l-ġhoti lura ta' dawk id-drittijiet, jista' mingħajr ħlas ikompli b'dak l-użu fil-kors tan-negozju jew tal-ħtiġijiet tiegħu.

*Artikolu 81***Prinċipji ġenerali**

1. Fin-nuqqas ta' dispożizzjonijiet proċedurali f'dan ir-Regolament jew fid-dispożizzjonijiet adottati skond dan ir-Regolament, l-Uffiċċju għandu japplika l-prinċipji tal-liġi proċedurali li jkun għeneralment rikonoxxuti fl-Istati Membri.

2. L-Artikolu 48 għandu japplika *mutatis mutandis* għall-impjegati ta' l-Uffiċċju sakemm ikunu involuti fid-deċiżjonijiet tax-xorta li għalihom jirreferi l-Artikolu 67, u għall-impjegati ta' l-Uffiċċju ta' l-Eżami, sakemm ikunu jipparteċipaw fil-miżuri għall-preparazzjoni ta' dawk id-deċiżjonijiet.

*Artikolu 82***Rappreżentant proċedurali**

Persuni li m'humix domiciljati jew li m'għandhomx sede jew stabbiliment fit-territorju tal-Komunità jistgħu jieħdu sehem bħala parti fil-proċeduri quddiem l-Uffiċċju biss jekk ikunu nnominaw rappreżentant proċedurali li jkun domiciljat jew li jkollu s-sede jew stabbiliment fit-territorju tal-Komunità.

IL-KAPITOLU VII

TARIFFI, HLAS TA' L-ISPEJJEŻ

Artikolu 83

Tariffi

1. L-Uffiċċju għandu jitlob hlas għall-atti uffiċjali tiegħu kif ipprovdut skond dan ir-Regolament kif ukoll għal kull sena li jdum dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti, bis-saħħa tar-regolamenti tat-tariffi adottati skond l-Artikolu 113.
2. Jekk xi hlas dovut fuq atti uffiċjali li għalihom jipprovidi l-Artikolu 113(2) jew għal xi atti oħrajn uffiċjali li għalihom jirreferu r-regolamenti tat-tariffi, li għandhom isiru biss meta ssir applikazzjoni, ma jithallsux, l-applikazzjoni għandha titqies li ma tkunx saret jew l-appell li ma jkunx sar jekk l-atti meħtieġa għall-hlas tat-tariffi ma jkunx sar fi żmien xahar mid-data li fiha l-Uffiċċju jkun ippreżenta talba ġdida għall-hlas tat-tariffi u jkun indika meta jagħmel dan il-konsegwenzi tan-nuqqas ta' hlas.
3. Jekk xi tagħrif ipprovdut mill-applikant għall-ġħoti ta' dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti ikun jista' jiġi vverifikat biss permezz ta' eżami tekniku li jmur aktar 'l hinn mill-qafas stabbilit għall-eżami tekniku tal-varjetà tat-tassonomija kkonċernata, il-hlas għall-eżami tekniku jista' jizjed, wara li tinstema l-persuna li għandha tagħmel il-hlas, sa l-ammont ta' l-ispiza tan-nefqa attwali.
4. Fil-każ ta' appell li jintrebaħ, il-hlas ta' l-appell jew, fil-każ ta' rebħa parzjali, il-parti li tikkorrispondi mal-hlas ta' l-appell, għandha tiħallas lura. B'dana kollu, il-hlas lura ma jistgħax ikun rifondut kollu kemm hu jew parzjalment jekk ir-rebħ ta' l-appell ikun ibbażat fuq fatti li ma kienux disponibbli fiż-żmien tad-deċiżjoni originali.

Artikolu 84

Temma ta' l-obbligazzjonijiet finanzjarji

1. Id-dritt ta' l-Uffiċċju li jenħtieġ hlas tat-tariffi jiskadi wara erba' snin mit-tmiem tas-sena kalendarja li fiha l-hlas kellu jsir.
2. Drittijiet kontra l-Uffiċċju għall-hlas lura tat-tariffi jew ta' somom imħallsa żejda lill-Uffiċċju jiskadu wara erba' snin mit-tmiem tas-sena kalendarja li fiha d-drittijiet kienu oriġinaw.
3. Talba għall-hlas ta' tariffa għandha jkollha l-effett li tinterrompi l-limitu ta' żmien speċifikat fil-paragrafu 1, u talba raġonevoli bil-miktub għall-hlas lura għandha jkollha l-effett li tinterrompi l-limitu ta' żmien speċifikat fil-paragrafu 2. Wara l-interruzzjoni il-limitu ta' żmien għandu jerġa jibda jiddekorri minnufih u jintemm mhux aktar tard minn sitt snin wara t-tmiem tas-sena kalendarja li fih kien beda oriġinarjament, sakemm proċeduri ġudizzjarji biex jinforzaw id-dritt ikunu nbdew sadanittant, f'dak il-każ il-limitu ta' żmien għandu jintemm mhux aktar kmieni minn sena wara li s-sentenza tkun akkwistat l-awtorità tad-deċiżjoni finali.

Artikolu 85

Tqassim ta' l-ispejjeż

1. Il-parti telliefa fil-proċeduri tar-revoka jew tal-kancellament ta' dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti, jew fi proċeduri ta' l-appell għandha tbatl l-ispejjeż magħmula mill-parti l-oħra fil-proċeduri kif ukoll l-ispejjeż kollha minfuqa minnu li kienu essenzjali fil-proċeduri, inkluż l-ivvjaġġar u l-alloġġament u l-hlas ta' xi aġent, konsulent jew avukat, fil-limitu ta' l-iskali ffissati f'kull kategorija ta' spejjeż skond il-

▼B

kondizzjonijiet stabbiliti fir-regoli ta' l-implimentazzjoni bis-saħħa ta' l-Artikolu 114.

2. B'dana kollu, meta kull parti fil-proċeduri tirbaħ biċċa u titef biċċa, jew jekk raġunijiet ta' l-ekwità hekk jiddettaw, l-Uffiċċju jew il-Bord ta' l-Appell għandu jiddeċiedi t-tqassim differenti ta' l-ispejjeż.

3. Il-parti fi proċeduri li jitterminaw il-proċeduri billi jirtiraw l-applikazzjoni għal dritt tal-Komunità tal-varjetajiet tal-pjanti, l-applikazzjoni għar-revoka jew tal-kancellament tad-drittijiet, jew l-appell, jew billi jċedi d-dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti, għandu jbati l-ispejjeż magħmula mill-parti l-oħra fil-proċeduri kif stipulat fil-paragrafi 1 u 2.

4. Meta l-partijiet fi proċeduri mitmuma quddiem l-Uffiċċju, jew Bord ta' l-Appell il-ħlas as għas-saldu ta' l-ispejjeż li jvarja minn dak li għalihom jipprovdut l-paragrafi preċedenti, għandha tittiehed nota ta' dak il-qbil.

5. Fuq talba, l-Uffiċċju jew il-Bord ta' l-Appell għandu jistabbilixxi l-ammont ta' l-ispejjeż li għandhom jithallsu skond il-paragrafi preċedenti.

*Artikolu 86***Infurzar ta' deċiżjonijiet li jstabbilixxu l-ammont ta' l-ispejjeż**

1. Deċiżjonijiet finali ta' l-Uffiċċju li jstabbilixxu l-ammont ta' l-ispejjeż għandhom ikunu infurzabbli.

2. L-infurzar għandu jkun regolat minn regoli ta' proċedura ċivili applikabbli fl-Istat Membru li fih isir. Bla ħsara biss għall-verifka li d-dokument relevanti jkun awtentiku, il-klawsola ta' l-infurzar jew l-approvazzjoni għandha tiżdied mill-awtorità nazzjonali appuntata għal dak il-għan mill-Gvern ta' kull Stat Membru; il-Gvernijiet għandhom jinformat lill-Uffiċċju u lill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej bl-identità ta' kull awtorità nazzjonali bħal dik.

3. Meta, dwar applikazzjoni mill-parti li tkun tfitteż l-infurzar, dawn il-formalitajiet ikun ntemmu, tkun intitolata biex tipproċedi għall-konferma skond il-liġi nazzjonali billi l-każ jinġieb direttament quddiem il-korp kompetenti.

4. L-infurzar m'għandux jiġi sospiż hlief b'deċiżjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Komunitajiet Ewropej. Kontroll tar-regolarità tal-miżuri ta' l-infurzar għandu, b'dana kollu, jkun l-obbligu tal-qrati nazzjonali.

IL-KAPITOLU VIII

REGISTRI

*Artikolu 87***Stabbiliment tar-Registri**

1. L-Uffiċċju għandu jzomm Regjistru ta' l-Aplikazzjonijiet għad-Drittijiet tal-Komunità tal-Varjetajiet ta' Pjanti li għandu jkun fih il-partikolaritajiet li ġejjin:

- (a) applikazzjoni għal dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti flimkien ma' dikjarazzjoni tat-tassonomija u d-deskrizzjoni provviżorja tal-varjetajiet, id-data ta' l-applikazzjoni u l-isem u l-indirizz ta' l-applikant, tal-kabbar u ta' xi rappreżentant proċedurali kkonċernat;
- (b) kull każ ta' terminazzjoni ta' proċeduri li jikkonċernaw l-applikazzjonijiet għal dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti flimkien mat-tagħrif imsemmi fis-subparagrafu (a);
- (ċ) proposti għad-denominazzjonijiet tal-varjetajiet;

▼B

- (d) tibdil fl-identità ta' l-applikant jew tar-rappreżentant proċedurali tiegħu;
- (e) fuq talba, kull imposta ta' l-eżekuzzjoni msemmija fl-Artikoli 24 u 26.
2. L-Uffiċċju għandu jzomm Reġistru tad-Drittijiet tal-Komunità tal-Varjetajiet ta' Pjanti li fih, wara l-ghoti ta' dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti, għandhom jidhlu l-partikolaritajiet li ġejjin:
- (a) l-ispeċi u d-denominazzjoni tal-varjetajiet;
- (b) id-deskrizzjoni uffiċjali tal-varjetajiet jew referenza għad-dokumenti fil-pussess ta' l-Uffiċċju li fihom id-deskrizzjoni uffiċjali tal-varjetà bhala parti integrali mir-Registru;
- (c) fil-każ ta' varjetajiet li għalihom għandu jiġi wżat ripetutament materjal b'komponenti speċifiċi għall-produzzjoni ta' materjali, referenza għal dawk il-komponenti;
- (d) l-isem u l-indirizz tad-detentur, tal-kabbar u tar-rappreżentant proċedurali kkonċernat;
- (e) id-data li fiha d-dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti jibda u jintemm, flimkien mar-raġunijiet tat-terminazzjoni tad-dritt;
- (f) fuq talba, xi esplojtazzjoni esklużiva kontrattwali jew dritt ta' l-esplojtazzjoni obbligatorja, inkluż l-isem u l-indirizz tal-persuna li tgawdi d-dritt ta' l-esplojtazzjoni;
- (g) fuq talba, kull imposta ta' l-esekuzzjoni li għaliha jirreferi l-Artikolu 24;
- (h) meta d-detentur ta' varjetà inizjali u l-kabbar ta' varjetà essenzjalment derivata mill-varjetajiet inizjali, it-tnejn hekk fuq talba, l-identifikazzjoni tal-varjetà bhala inizjali u essenzjalment derivati inkluż id-deonominazzjonijiet tal-varjetajiet u l-ismijiet tal-partijiet ikkonċernati. Talba minn wiehed mill-partijiet ikkonċernati biss tkun biżżejjed jekk ikun akkwista, jew għarfien mhux kontenzjuż mill-parti l-oħra skond l-Artikolu 99, jew deċiżjoni finali jew ġudizzju finali skond id-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament li jkun fihom l-identifikazzjoni tal-varjetajiet ikkonċernati bhala inizjali u essenzjalment derivati.
3. Kull partikolari jew kondizzjoni għad-dhul fiż-żewġ Reġistri jista jkun speċifikat fir-regoli ta' l-implimentazzjoni bis-saħħa ta' l-Artikolu 114.
4. L-Uffiċċju jista minn jeddu b'konsultazzjoni mad-detentur jadotta d-deskrizzjoni uffiċjali tal-varjetà dwar in-numru u tip ta' karratteristiċi jew ta' l-espressjonijiet speċifikati ta' dawk il-karatteristiċi, meta meħtieġ, fid-dawl tal-prinċipji kurrenti li jirregolaw id-deskrizzjoni tal-varjetà tat-tassonomija kkonċernata, sabiex iġġib id-deskrizzjoni tal-varjetà komparabbli mad-deskrizzjonijiet ta' varjetajiet oħrajn tat-tassonomija kkonċernata.

*Artikolu 88***Spezzjoni pubblika**

1. Ir-Registru msemmi fl-Artikolu 87 għandu jkun miftuħ għall-ispezzjoni pubblika.
2. Fil-każ ta' interess leġittimu, dan li ġej għandu jkun miftuħ għall-ispezzjoni pubblika, skond il-kondizzjonijiet stabbiliti fir-regoli ta' l-implimentazzjoni bis-saħħa ta' l-Artikolu 114:
- (a) dokumenti dwar applikazzjonijiet għall-ghoti ta' dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti;
- (b) dokumenti dwar drittijiet tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti diġa mogħtija;

▼B

- (ċ) it-**tkabbir ta' varjetajiet għall-għanijiet ta' l-eżami tekniku tagħhom;**
- (d) it-**tkabbir ta' varjetajiet għall-għan tal-verifika ta' l-eżistenza kontinwata.**

3. Fil-każ ta' varjetajiet li fihom għandu jiġi wżat ripetutament materjal b'komponenti speċifiċi għall-produzzjoni ta' materjal, fuq talba ta' l-applikant għal dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti, kull dettal relatat mal-komponenti, inkluża l-koltivazzjoni tagħhom, għandha tinzamm milli tiġi spezzjonata. Dik it-talba għal żamma mill-ispezzjoni ma tistax issir għaladarba d-deċiżjoni dwar l-applikazzjoni għall-għoti ta' dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti tkun ittiegħet.

4. Materjal mogħti jew miksub b'konnessjoni ma' l-eżamijiet bis-saħħa ta' l-Artikolu 55(4), 56 u 64 jista' ma jingħatax lill-partijiet l-oħrajn mill-awtoritajiet kompetenti skond dan ir-Regolament sakemm il-persuna intitolata ma tagħtix il-kunsens tagħha jew dak it-trasferiment ikun meħtieġ b'konnessjoni mal-kooperazzjoni li għaliha jirreferi dan ir-Regolament għall-għanijiet ta' l-eżami jew bis-saħħa ta' dispożizzjonijiet legali.

*Artikolu 89***Pubblikazzjonijiet perjodiċi**

L-Uffiċċju għandu għall-anqas kull xahrejn, jorogħ pubblikazzjoni li jkun fiha t-tagħrif imdaħħal fir-Registri bis-saħħa ta' l-Artikolu 87(1) u (2) (a), (d), (e), (f), (g) u (h), u li jkun għadu ma giex ippubblikat.

L-Uffiċċju għandu jippubblika wkoll rapport annwali, li jkun fiha tagħrif li l-Uffiċċju jqies li jkun jaqbel, imma għall-anqas lista tad-drittijiet tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti valida, id-detenturi, id-dati ta' l-għotja u t-temma u d-denominazzjonijiet tal-varjetajiet approvati. Dettalji ta' dawn il-pubblikazzjonijiet għandhom ikunu speċifikati mill-Kunsill Amministrattiv.

*Artikolu 90***Skambju ta' informazzjoni u ta' pubblikazzjonijiet**

1. L-Uffiċċju u l-uffiċċji tal-varjetajiet kompetenti ta' l-Istati Membri għandhom, fuq talba u mingħajr preġudizzju għall-kondizzjonijiet stabbiliti biex jintbagħtu r-riżultati ta' l-eżamijiet tekniċi, jibgħatu lil xulxin għall-użu tagħhom, bla hłas, kopja waħda jew aktar tal-pubblikazzjonijiet rispettivi tagħhom u kull tagħrif ta' hteġa dwar id-drittijiet ta' proprjetà li għalihom tkun saret l-applikazzjoni jew l-għotja.

2. Id-data li għaliha jirreferi l-Artikolu 88(3) għandha tkun eskluża mit-tagħrif, kemm-il darba:

- (a) it-tagħrif ikun meħtieġ għat-twertieq ta' l-eżamijiet bis-saħħa ta' l-Artikoli 55 u 64; jew
- (b) ta' l-applikant għal dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti jew id-detentur jagħti l-kunsens tiegħu.

*Artikolu 91***Amministrazzjoni u kooperazzjoni legali**

1. Sakemm xort'oħra ma jkunx ipprovdut f'dan ir-Regolament jew fil-liġi nazżjonali, l-Uffiċċju, l-Uffiċċji ta' l-Eżami msemmijin fl-Artikolu 55 (1) u l-qrati jew awtoritajiet ta' l-Istati Membri għandhom fuq talba jagħtu l-għajnuna lil xulxin billi jikkomunikaw tagħrif jew jifthu l-fajlijiet relatati mal-varjetà, u l-kampjuni tat-**tkabbir tagħhom għall-ispezzjoni**. Meta l-Uffiċċju jew l-Uffiċċji ta' l-Eżami iqegħdu dokumenti, kampjuni jew **tkabbir tagħhom miftuhin għall-ispezzjoni mill-qrati jew ta' l-uffiċċji ta' prosekuturi pubbliċi, l-ispezzjoni m'għandhiex tkun**

▼B

suġġetta għar-restrizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 88, u l-ispezzjoni mogħtija mill-Uffiċċji ta' l-Eżami m'għandhiex tkun suġġetta għal deċiżjoni ta' l-Uffiċċju bis-saħħa ta' dak l-Artikolu.

2. Mal-wasla ta' ittri rogatorji mill-Uffiċċju, il-qrati jew xi awtoritajiet kompetenti oħrajn ta' l-Istati Membri għandhom jintrabtu għan-nom ta' dak l-Uffiċċju u fil-limitu tal-ġurisdizzjoni tagħhom, għal kwalunkwe investigazzjonijiet meħtieġa u miżuri oħra relatati.

PARTI HANSA**IMPATT FUQ LIĠIJET OĦRAJN***Artikolu 92***Protezzjoni kumulattiva pprojbita**

1. Kull varjetà li hija s-suġġett ta' dritt tal-Komunità tal-Varjetajiet ta' pjanti m'għandhiex tkun is-suġġett ta' dritt nazzjonali tal-varjetajiet ta' pjanti jew ta' xi patenti ta' dik il-varjetà. Kull dritt mogħti li jmur kontra l-ewwel sentenza ikun mingħajr effett.

2. Meta d-detentur ikun ingħata dritt ieħor li għalih jirreferi l-paragrafu 1 għall-istess varjetà qabel l-ghoti ta' dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti, ma jkunx jista' jinvoka d-drittijiet mogħtija b'dik il-protezzjoni tal-varjetà sakemm id-dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti jibqa' mingħajr effett.

*Artikolu 93***Applikazzjoni tal-liġi nazzjonali**

Pretensjonijiet skond id-drittijiet tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti għandhom ikunu suġġetti għall-limitazzjonijiet imposti mill-liġi ta' l-Istati Membri ħlief kif espressament imsemmi f'dan ir-Regolament.

PARTI SITTA**TALBIET SKOND IL-LIĠI ĊIVILI, KSUR TAL-LIĠI, ĠURISDIZZJONI***Artikolu 94***Ksur tal-liġi**

1. Kull min:

- (a) jafftwa xi wiehed mill-atti stabbiliti fl-Artikolu 13(2) mingħajr ma jkun intitolat biex jagħmel dan, dwar varjetà li għaliha ikun ingħata dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti; jew
- (b) iħalli barra l-użu korrett ta' denominazzjoni ta' varjetà li għaliha jirreferi l-Artikolu 17(1) jew iħalli barra t-tagħrif rilevanti li għalih jirreferi l-Artikolu 17(2); jew
- (ċ) kuntrarju għall-Artikolu 18(3) juża d-denominazzjoni ta' varjetà li għaliha jkun ingħata dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti jew deskrizzjoni li tista' tiġi magħha, jista' jiġi mħarrek mid-detentur biex jordna t-tneħħija ta' dak il-ksur tal-liġi jew biex iħallas kumpens raġonevoli jew it-tnejn.

2. Kull min jaġixxi intenzjonalment jew b'mod traskurat għandu b'zieda jkun suġġett li jikkompensa lid-detentur għal kull ħsara li tirriżulta minn dak l-att in kwistjoni. Fil-każi ta' negligenza ħafifa, dawk il-pretensjonijiet jistgħu jitnaqqsu skond il-grad ta' dik in-negligenza

▼B

hafifa, b'dan iżda mhux sal-limitu li jkunu anqas mill-vantaġġ mirbuħ minnhom mill-persuna li jkun għamel dak il-ksur.

*Artikolu 95***Atti qabel l-ghoti tad-drittijiet tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti**

Id-detentur jista' jenħtieġ kumpens raġonevoli minn kull persuna li tkun, fiż-żmien ta' bejn il-pubblikazzjoni ta' l-applikazzjoni għal dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti u l-ghoti tiegħu, effettwat xi att li kienet tkun ipprojbata li tagħmel sussegwentement għalih.

*Artikolu 96***Preskrizzjoni**

Pretensjonijiet bis-saħħa ta' l-Artikoli 94 u 95 għandhom ikunu preskritti wara tliet snin miż-żmien li fih jiġi mogħti b'mod finali d-dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti u d-detentur ikun konsapevoli bl-att u bl-identità tal-parti responsabbli jew, fin-nuqqas ta' dik il-konsapevolezza, wara 30 sena mit-temma ta' l-att ikkonċernat.

*Artikolu 97***Applikazzjoni supplimentari tal-liġi nazzjonali dwar ksur tal-liġi**

1. Meta l-parti responsabbli skond l-Artikolu 94 tkun, minhabba dak il-ksur ta' liġi, għamlet xi gwadann b'detriment tad-detentur jew tal-persuna ntitolata għad-drittijiet ta' l-esplojtazzjoni, il-qradi kompetenti bis-saħħa ta' l-Artikoli 101 jew 102 għandhom japplikaw il-liġi nazzjonali tagħhom, inkluża l-liġi privata internazzjonali, f'dak li jirrigwarda r-restituzzjoni.

2. Il-paragrafu 1 għandu japplika wkoll fir-rigward ta' pretensjonijiet oħra li jistgħu jinqalgħu dwar l-esekuzzjoni jew l-ommissjoni ta' l-atti skond l-Artikolu 95 fiż-żmien bejn il-pubblikazzjoni ta' l-applikazzjoni għall-ghoti ta' dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti u l-helsien tat-talba.

3. F'kull każ iehor l-effetti tad-drittijiet tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti għandu jkun determinat unikament skond dan ir-Regolament.

*Artikolu 98***Pretensjoni ta' titolu għal dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti**

1. Jekk dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti ikun ingħata lill-persuna li ma jkollhiex dritt għalih skond l-Artikolu 11, il-persuna li jkollha dritt għalih tista', mingħajr preġudizzju għal xi rimedju iehor li jista' jkun miftuħ għaliha skond il-liġijiet ta' l-Istati Membri, jitlob li d-dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti ikun trasferit lilu.

2. Meta persuna tkun intitolata biss għall-parti minn dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti, dik il-persuna tista' skond il-paragrafu 1, titlob li ssir detentur kongunt.

3. Talbiet skond il-paragrafi 1 u 2 jistgħu jiġu nvokati biss f'perjodu sa ħames snin mill-pubblikazzjoni ta' l-ghoti tad-dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti. Din id-dispożizzjoni m'għandhiex tapplika jekk id-detentur kien jaf, fiż-żmien meta kien ingħata jew akkwistata minnu, li ma kienx intitolat għal dawk id-drittijiet jew li t-titolu tagħhom ma kienx vestit unikament fih.

4. Il-persuna ntitolata għandha tkun eliġibbli *mutatis mutandis* li ssegwi talbiet skond il-paragrafi 1 u 2 dwar applikazzjoni ta' l-ghoti ta' dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti magħmul minn persuna li

▼B

ma kienitx intitolata għalih jew li fiha ma kienx vestit unikament it-titolu.

*Artikolu 99***Ksib ta' l-identifikazzjoni ta' varjetà**

Id-detentur ta' varjetà inizzjali u dak li jkabbar varjetà essenzjalment derivata mill-varjetà inizzjali għandu jkun intitolat li jakkwista rikonoximent ta' l-identifikazzjoni tal-varjetà kkonċernata bħala inizzjali u essenzjalment derivata.

*Artikolu 100***Konsegwenzi ta' bdil fid-detenzjoni tad-dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti**

1. F'każ ta' bidla sħiħa fid-detenzjoni ta' dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti b'konsegwenza ta' ġudizzju finali mogħti bis-saħħa ta' l-Artikoli 101 jew 102 għall-ghanijiet tal-pretensjoni ta' titolu skond l-Artikolu 98(1), kull esplojtazzjoni jew drittijiet oħrajn għandhom jiskadu mad-dhul tal-persuna ntitolata fir-Registru tad-Drittijiet tal-Komunità tal-Varjetajiet ta' Pjanti.

2. Meta d-detentur jew xi persuna li tkun gawdjet id-dritt ta' l-esplojtazzjoni tkun effettwat xi wiehed mill-atti msemmija fl-Artikolu 13(2) jew tkun għamlet arrangamenti effettivi u ġenwini biex tagħmel dan qabel il-bidu ta' proċeduri bis-saħħa ta' l-Artikoli 101 jew 102, tista' tkompli tagħmel dawn l-atti b'dan billi titlob dritt ta' l-esplojtazzjoni mhux esklużiv mid-detentur il-ġdid imdahħal fir-Registru tad-Drittijiet tal-Komunità tal-Varjetajiet ta' Pjanti. Talbiet bħal dawn għandhom isiru fil-limitu ta' żmien stabbilit fir-regoli ta' l-implimentazzjoni. Id-dritt ta' l-esplojtazzjoni jista' jingħata mill-Uffiċċju fin-nuqqas ta' xi ftehim bejn il-partijiet. L-Artikolu 29(3) sa (7) għandu japplika *mutatis mutandis*.

3. Il-paragrafu 2 m'għandux japplika meta d-detentur jew il-persuni li jgawdu d-dritt ta' l-esplojtazzjoni jaġixxu bi skopijiet ħżiena meta jaffettwaw l-atti jew jibdeu biex jagħmlu dawk l-arrangamenti.

*Artikolu 101***Ġurisdiżżjoni u proċeduri f'azzjonijiet legali li għandhom x' jaqsmu ma' pretensjonijiet taht il-liġi ċivili**

1. Il-Konvenzjoni ta' Lugano kif ukoll id-dispożizzjonijiet kumplementari ta' dan l-Artikolu u ta' l-Artikoli 102 sa 106 ta' dan ir-Regolament għandhom japplikaw għall-proċeduri ta' azzjonijiet dwar pretensjonijiet imsemmijin fl-Artikoli 94 sa 100.

2. Proċeduri tat-tip li għalihom jirreferi l-paragrafu 1 għandhom jingiebu quddiem il-qrati:

- (a) ta' l-Istati Membri jew xi Parti oħra li tagħmel sehem mill-Konvenzjoni ta' Lugano li fihom il-konvenut ikun domiciljat jew ikollu s-sede jew, fin-nuqqas ta' dan, għandu xi stabbiliment; jew
- (b) jekk din il-kondizzjoni ma tkunx tintlaħaq f'xi wiehed mill-Istati Membri jew Partijiet Kuntrattati, ta' l-Istat Membru li fih l-attur ikun domiciljat jew għandu s-sede jew, fin-nuqqas ta' dan, għandu xi stabbiliment; jew;
- (ċ) jekk lanqas din il-kondizzjoni ma tintlaħaq f'xi wiehed mill-Istati Membri, ta' l-Istati Membri li fihom is-sede ta' l-Uffiċċju tkun tinstab.

Il-qrati kompetenti għandhom ikollhom ġurisdiżżjoni dwar ksur tal-liġi allegat li jkun ġie kkomess f'xi wiehed mill-Istati Membri.

▼B

3. Proċeduri li għandhom x'jaqsmu ma' l-azzjonijiet dwar pretensjonijiet ta' ksur tal-liġi jistgħu jingiebu wkoll fil-qrati tal-lokal fejn dak il-ksur ikun sar. F'dawn il-każi, l-qorti għandha jkollha ġurisdizzjoni biss dwar ksur ta' liġi allegat li jkun sar fit-territorju ta' l-Istat Membru li tiegħu ikun jagħmel parti.

4. Il-proċessi legali u l-qrati kompetenti għandhom ikunu dawk li joperaw skond il-liġijiet ta' l-Istat stabbilit bis-saħħa tal-paragrafi 2 jew 3.

*Artikolu 102***Dispożizzjonijiet supplimentari**

1. Azzjonijiet ta' pretensjonijiet ta' titolu bis-saħħa ta' l-Artikolu 98 ta' dan ir-Regolament m'għandhomx ikunu kkunsidrati li jaqgħu taħt id-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 5(3) u (4) tal-Konvenzjoni ta' Lugano.

2. Minkejja l-Artikolu 101 ta' dan ir-Regolament, l-Artikoli 5(1), 17 u 18 tal-Konvenzjoni ta' Lugano għandhom japplikaw.

3. Għall-għanijiet ta' l-applikazzjoni ta' l-Artikoli 101 u 102 ta' dan ir-Regolament, id-domicilju jew is-sede tal-parti għandu jiġi stabbilit skond l-Artikoli 52 u 53 tal-Konvenzjoni ta' Lugano.

*Artikolu 103***Regoli ta' proċedura applikabbli**

Meta l-ġurisdizzjoni tkun f'idejn il-qrati nazzjonali bis-saħħa ta' l-Artikoli 101 u 102, ir-regoli ta' proċedura ta' l-Istat rilevanti li jirregolaw l-istess tip ta' azzjoni li għandha x'taqsam mad-drittijiet korrispondenti tal-proprjetà nazzjonali għandhom japplikaw mingħajr preġudizzju għall-Artikoli 104 u 105.

*Artikolu 104***Dritt li tingieb azzjoni għal ksur tal-liġi**

1. Azzjonijiet għall-ksur tal-liġi jistgħu jingiebu mid-detentur. Persuni li jgawdu drittijiet ta' l-esplojtazzjoni jistgħu iressqu dawk l-azzjonijiet kemm-il darba dan ma jkunx espressament eskluż bi ftehim mad-detentur fil-każ ta' dritt esklussiv ta' l-esplojtazzjoni jew mill-Uffiċċju bis-saħħa ta' l-Artikoli 29 jew 100 (2).

2. Kull persuna li tkun tgawdi drittijiet ta' l-esplojtazzjoni għandha, għall-għan li tikseb kumpens għad-danni sofferti minnha, tkun intitolata li tintervjeni f'azzjoni ta' ksur ta' liġi miġjuba mid-detentur.

*Artikolu 105***Obbligazzjoni tal-qrati nazzjonali jew ta' korpi oħrajn**

Qorti nazzjonali jew xi korp ieħor li jkun qiegħed jisma' azzjoni li għandha x'taqsam ma' dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti għandha tqis dak id-dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti bħala validu.

*Artikolu 106***Twaqqif tal-proċeduri**

1. Meta azzjoni li jkollha x'taqsam ma' pretensjonijiet bis-saħħa ta' l-Artikolu 98(4) u d-deċiżjoni tkun tiddependi fuq il-protettibilità tal-varjetajiet skond l-Artikolu 6, din id-deċiżjoni m'għandhiex tinghata qabel l-Uffiċċju ikun iddeċieda dwar l-applikazzjoni tad-dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti

▼B

2. Meta azzjoni jkollha x'taqsam ma' dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti li jkun ingħata u li dwaru l-proċeduri għar-revoka jew tal-kanċellament bis-saħħa ta' l-Artikoli 20 jew 21 ikunu nbdew, il-proċeduri jistgħu jitwaqqfu sal-limitu li d-deċiżjoni tkun tiddependi fuq il-validità tad-dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti.

*Artikolu 107***Penali għall-ksur tal-liġi tad-drittijiet tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti**

L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri xierqa kollha sabiex jassiguraw li l-istess pożizzjonijiet jintgħamlu applikabbli biex jippenalizzaw ksur tal-liġi tad-drittijiet tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti kif applikabbli fil-każ ta' ksur tad-drittijiet nazzjonali korrispondenti.

PARTI SEBA'

BUDGET, KONTROLL TAL-FINANZI, L-IMPLIMENTAZZJONI TAR-REGOLI TAL-KOMUNITÀ*Artikolu 108***Budget**

1. L-estimi tad-dhul u l-infieq kollha ta' l-Uffiċċju għandhom jithejjew għal kull sena finanzjarja u għandhom jintwerew fil-*budget* ta' l-Uffiċċju, u kull sena finanzjarja għandha tkun tikkorrispondi mas-sena kalendarja.
2. Id-dhul u n-nefqa murija fil-*budget* għandhom ikunu jibbilanċjaw.
3. Id-dhul għandu jkun jikkomprensi, mingħajr preġudizzju għal xi tipi ta' dhul iehor, għal kull tariffa mħallsa bis-saħħa ta' l-Artikolu 83 taht ir-regolamenti tat-tariffi li għalihom jirreferi l-Artikolu 113, u, sal-limitu meħtieġ, sussidju mill-*budget* ġenerali tal-Komunitajiet Ewropej.
4. In-nefqa għandha tikkomprensi, mingħajr preġudizzju għal tipi ohra ta' nefqa, l-ispejjeż fissi ta' l-Uffiċċju u l-ispejjeż li għandhom x'jaqsmu mat-thaddim normali ta' l-Uffiċċju nkluzi s-somom li għandhom jithallsu lill-Uffiċċji ta' l-Eżami.

*Artikolu 109***Preparazzjoni tal-*budget***

1. Il-President għandu jhejji kull sena estimi tad-dhul u ta' l-infieq ta' l-Uffiċċju għas-sena ta' wara u għandu jibgħathom lill-Kunsill Amministrattiv mhux aktar tard mill-31 ta' Marzu ta' kull sena, flimkien ma' lista tal-postijiet u, meta l-estimi jipprovdu għal sussidju li għalih jirreferi l-Artikolu 108(3), bi prefazzju ta' dikjarazzjoni esplanatorja.
2. Jekk l-estimi jkunu jipprovdu għas-sussidju li għalih jirreferi l-Artikolu 108(3), il-Kunsill Amministrattiv għandu minnufih jibgħat l-estimi lill-Kummissjoni, flimkien mal-lista tal-postijiet u d-dikjarazzjoni esplanatorja, u jista' jżid l-opinjoni tiegħu. Il-Kummissjoni għandha tibgħathom lill-awtorità tal-*budget* tal-Komunitajiet u tista' żżid l-opinjoni fkimkien ma' estimi alternattivi.
3. Il-Kunsill Amministrattiv għandu jadotta l-*budget*, li għandu jkun jinkludi lista tal-postijiet ta' l-Uffiċċju. Jekk l-estimi jkun fihom is-sussidju li għalih jirreferi l-Artikolu 108(3), il-*budget* għandu, jekk ikun meħtieġ, jiġu aġġustat skond l-appropriazzjonijiet fil-*budget* ġenerali tal-Komunitajiet Ewropej.

▼B*Artikolu 110***Implimentazzjoni tal-budget**

Il-President għandu jimplementa l-budget ta' l-Uffiċċju.

*Artikolu 111***▼M3****Verifika ta' kontijiet u kontroll**

1. Għandha titwaqqaf funzjoni ta' verifika ta' kontijiet interna fl-Uffiċċju, mwettaq skond l-istandards internazzjonali rilevanti. L-awditur intern, appuntat mill-President, għandu jkun responsabbli għalih għall-verifika ta' l-operazzjoni xierqa tas-sistemi ta' l-implimentazzjoni tal-baġit u proċeduri ta' l-Uffiċċju.

L-awditur intern għandu jagħti parir lill-President fuq kif jipproċedi bir-riskji, billi jagħti opinjonijiet indipendenti fuq il-kwalità tas-sistemi ta' l-amministrazzjoni u tal-kontroll u billi jipprovdi rakkomandazzjonijiet għat-titjib tal-kondizzjonijiet ta' l-implimentazzjoni ta' l-operazzjoni u billi jippromovi amministrazzjoni finanzjarja soda.

Ir-responsabbiltà għat-twaqqif ta' sistemi interni ta' kontroll u proċeduri addattati għat-tweqqif tal-funzjonijiet tiegħu għandu jkun ta' l-uffiċċjal li qed jawtorizza.

▼B

2. Mhux aktar tard mill-31 ta' Marzu ta' kull sena il-President għandu jibgħat lill-Kummissjoni, lill-Kunsill Amministrattiv u lill-Qorti ta' l-Awdituri tal-Komunitajiet Ewropej il-kontijiet tad-dhul u ta' l-infieq shah ta' l-Uffiċċju għas-sena finanzjarja preċedenti. Il-Qorti ta' l-Awdituri għandha teżaminhom skond id-dispożizzjonijiet rilevanti applikabbli għall-budget ġenerali tal-Komunitajiet Ewropej.

3. Il-Kunsill Amministrattiv għandu jawtorizza lill-President tal-Uffiċċju dwar l-implimentazzjoni tal-budget.

*Artikolu 112***Dispożizzjonijiet finanzjarji**

Il-Kunsill Amministrattiv għandu, wara li jikkonsulta mal-Qorti ta' l-Awdituri, jadotta dispożizzjonijiet finanzjarji interni li jispeċifikaw, b'mod partikolari, il-proċedura għall-istabbiliment u l-implimentazzjoni tal-budget ta' l-Uffiċċju. Id-dispożizzjonijiet finanzjarji għandhom, sa fejn hu possibbli, ikunu jikkorrispondu mad-dispożizzjonijiet tar-Regolamenti Finanzjarji applikabbli għall-budget ġenerali tal-Komunitajiet Ewropej u jiddifferixxu minnhom biss meta l-htigiet speċifiċi tat-thaddim individwali ta' l-Uffiċċju hekk ikunu jiddettaw.

*Artikolu 113***Regolamenti tat-tariffi**

1. Ir-regolamenti tat-tariffi għandhom jistabbilixxu b'mod partikolari materji li bihom tariffi bis-sahha ta' l-Artikolu 83(1) ikunu dovuti, l-ammonti ta' dawk it-tariffi u l-mod li bih għandhom jithallsu.

2. Tariffi għandhom jithallsu għall-anqas dwar il-materji li ġejjin:

(a) l-ipproċessar ta' l-applikazzjonijiet għall-ghoti ta' dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti; din it-tariffa għandha tkopri:

— l-eżami formali, (l-Artikolu 53),

— l-eżami sostantiv (l-Artikolu 54),

— l-eżami tad-denominazzjoni tal-varjetajiet (l-Artikolu 63),

▼B

- id-deċiżjoni (l-Artikolu 61, 62),
  - il-pubblikazzjoni relatata (l-Artikolu 89);
- (b) l-arranġamenti u t-twettiq ta' l-eżami tekniku;
- (ċ) l-ipproċessar ta' l-appell inkluża d-deċiżjoni;
- (d) kull sena tat-tul ta' żmien tad-dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti.
3. (a) mingħajr preġudizzju għall-(b) u (ċ), l-ammonti tat-tariffi għandhom ikunu f'fissati f'dak il-livell li jassigura li d-dhul dwarhom ikun fil-prinċipju suffiċjenti biex il-*budget* ta' l-Uffiċċju jiġu bilanċjati.
- (b) B'dana kollu, s-sussidju li għalih jirreferi l-Artikolu 108(3) jista' jkopri, għal perjodu transitorju, li jintemm fil-31 ta' Diċembru tar-raba' sena mid-data stabbilita fl-Artikolu 118(2), l-ispiza li għandha x'taqsam mal-faġi inizjali tal-bidu ta' l-Uffiċċju. Skond il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 115, dan il-perjodu jista' jittawwal, jekk ikun mehtieġ, għal mhux aktar minn sena waħda.
- (ċ) B'dana kollu, matul il-perjodu transitorju msemmi hawn fuq biss, is-sussidju li għalih jirreferi l-Artikolu 108(3) jista' wkoll ikun ikopri ċerta nefqa ta' l-Uffiċċju li għandha x'taqsam ma' ċerti attivitajiet ħlief dawk ta' l-ipproċessar ta' l-applikazzjonijiet, l-irranġar u t-twettiq ta' l-eżamijiet tekniċi u l-ipproċessar ta' l-appelli. Dawn l-attivitajiet għandhom ikunu speċifikati, sa l-aktar tard sena wara l-adozzjoni ta' dan ir-Regolament, f'regoli ta' l-implimentazzjoni bis-saħħa ta' l-Artikolu 114.
4. Ir-regolamenti tat-tariffi għandhom ikunu adottati skond il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 115, wara konsultazzjoni mal-Kunsill Amministrattiv dwar l-abbozz tal-miżuri li għandhom jittiehdu.

*Artikolu 114***Regoli oħrajn ta' l-implimentazzjoni**

1. Regoli dettaljati ta' l-implimentazzjoni għandhom jiġu adottati għall-għan ta' l-applikazzjoni ta' dan ir-regolament. Għandhom b'mod partikolari jinkludu dispożizzjonijiet:
- li jiddefinixxu r-relazzjoni bejn l-Uffiċċju u l-Uffiċċji tal-Eżami, aġenziji jew is-sub-uffiċċji tiegħu li għalihom jirreferu l-Artikoli 30 (4) u 55 (1) u (2),
  - dwar materji li għalihom jirreferu l-Artikoli 36(1) u 42 (2),
  - dwar il-proċedura tal-Bordijiet ta' l-Appell.
2. Mingħajr preġudizzju għall-Artikoli 112 u 113, ir-regoli kollha ta' l-implimentazzjoni li għalihom jirreferi dan ir-Regolament għandhom ikunu adottati skond il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 115, wara l-konsultazzjoni mal-Kunsill Amministrattiv ta' l-abbozz tal-miżuri li għandhom jittiehdu.

▼M2*Artikolu 115***Il-proċedura**

1. Il-Kummissjoni għandha tkun assistita minn kumitat.
2. Meta jsir riferiment għal dan l-Artikolu, għandhom japplikaw l-Artikoli 5 u 7 tad-Deċiżjoni 1999/468/KE⁽¹⁾.

⁽¹⁾ ĠU L 184, tas-17.7.1999, p. 23.

▼ M2

Il-perjodu taż-żmien stabbilit fl-Artikolu 5(6) tad-Deċiżjoni 1999/468/KE għandu jiġi ffixsat għal tliet xhur.

3. Il-kumitat għandu jadotta r-regoli tiegħu ta' proċedura.

▼ B

PARTI TMIENJA

DISPOZZIZJONIJIET TRANSITORJI U FINALI*Artikolu 116***Derogi**

1. Minkejja l-Artikolu 10(1)(a) u mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 10(2) u (3), varjetà tkun meqjusa li tkun ġdida wkoll fil-każi meta l-kostitwenti tal-varjetà jew il-materjal maħsud tagħha ma jkunux inbiegħu jew b'xi mod ieħor saru disponibbli lill-oħrajn, mill-jew bil-kunsens ta' dak li jkabbar, fit-territorju tal-Komunità għall-ghanijiet ta' l-esplojtazzjoni tal-varjetajiet, aktar kmieni minn erba' snin, fil-każ ta' sigar jew ta' dwieli mhux aktar kmieni minn sitt snin, qabel id-dhul fis-sehħ ta' dan ir-Regolament, jekk id-data ta' l-applikazzjoni tkun fi żmien sena minn dik id-data.

2. Id-dispożizzjonijiet tal-paragrafu 1 għandhom japplikaw għal dawk il-varjetajiet ukoll fil-każi meta d-dritt nazzjonali ta' varjetajiet ta' pjanti kien ingħata fi Stat Membru wiehed jew aktar qabel id-dhul fis-sehħ ta' dan ir-Regolament.

3. Minkejja l-Artikoli 55 u 56, l-eżami tekniku ta' dawn il-varjetajiet għandu jsir sal-limitu possibbli mill-Uffiċċju fuq il-bażi tar-riżultati disponibbli li jirriżultaw minn hafna proċeduri oħra għall-ghoti ta' dritt nazzjonali tal-varjetajiet ta' pjanti, bi qbil ma' l-awtorità li quddiemha dawn il-proċeduri kienu nżammu.

4. Fil-każ ta' dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti mogħti bis-saħħa tal-paragrafi 1 jew 2:

— l-Artikolu 13(5)(a) m'għandux japplika dwar varjetajiet essenzjalment derivati, li l-eżistenza tagħhom kienet xi haġa magħrufa sewwa fil-Komunità qabel id-data tad-dhul fis-sehħ ta' dan ir-regolament.

— L- l-Artikolu 14(3), ir-raba' inċiż, m'għandux japplika għall-bdiewa li jkomplu jużaw varjetà stabbilita skond l-awtorizzazzjoni ta' l-Artikolu 14(1) jekk, qabel id-dhul fis-sehħ ta' dan ir-Regolament, ikunu diġà užaw il-varjetà għall-ghanijiet deskritti fl-Artikolu 14(1) mingħajr hłas ta' remunerazzjoni; din id-dispożizzjoni għandha tapplika sat-30 Ġunju tas-seba' sena li tiġi wara dik tad-dhul fis-sehħ ta' dan ir-Regolament. Qabel dik id-data l-Kummissjoni għandha tibghat rapport dwar is-sitwazzjoni tal-varjetajiet stabbiliti li jkun jittratta individwalment fuq kull varjetà. Dak il-perjodu jista' jiġi mtawwal, fid-dispożizzjonijiet ta' l-implimentazzjoni adottati bis-saħħa ta' l-Artikolu 114, sakemm ir-rapport tal-Kummissjoni jkun jiġġustifika dan.

— mingħajr preġudizzju għad-drittijiet mogħtija bi protezzjoni nazzjonali, id-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 16 għandhom japplikaw *mutatis mutandis* għall-atti dwar materjal mogħti lill-oħrajn minn dak li jkabbar jew bil-kunsens tiegħu qabel id-data tad-dhul fis-sehħ ta' dan ir-regolament, u effettwat mill-persuna li, qabel dik id-data, tkun għa' effettwat dawk l-atti jew tkun għamlet arrangamenti effettivi u ġenwini biex tagħmel hekk.

Jekk dawk l-atti preċedenti jkunu jinvolvu aktar propagazzjoni li kienet intiza skond it-tifsira ta' l-Artikolu 16(a), l-awtorizzazzjoni tad-detentur għandha tkun meħtieġa għal aktar propagazzjoni wara li tintemm it-tieni sena, fil-każ ta' varjetajiet ta' speċi ta' dwieli u

▼B

siġar wara li tintemm ir-raba' sena, wara d-data tad-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament.

- Minkejja l-Artikolu 19, it-tul ta' żmien ta' dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti għandu jiġi mnaqqas bl-itwal perijodu:
  - li matulu l-kostitwenti tal-varjetajiet jew tal-materjal maħsud tagħhom ikunu nbiegħu jew saru b'xi mod ieħor disponibbli lill-oħrajn, minn jew bil-kunsens ta' dak li jkabbar, fit-territorju tal-Komunità għall-ghanijiet ta' l-esplojtazzjoni tal-varjetajiet, kif stabbilit bir-riżultati li jirriżultaw mill-proċedura għall-ghoti ta' dritt tal-Komunità tal-varjetajiet ta' pjanti, fil-każ tal-paragrafu 1,
  - li matulu xi dritt jew drittijiet nazzjonali tal-varjetajiet ta' pjanti kienu effettivi, fil-każ tal-paragrafu 2, iżda mhux aktar minn b'ħames snin.

*Artikolu 117***Dispożizzjonijiet transitorji**

L-Uffiċċju għandu jkun stabbilit fi żmien biżżejjed biex jassumi għal kollox id-dmirijiet imposti fuqu bis-saħħa ta' dan ir-Regolament sa mis-27 ta' April 1995.

*Artikolu 118***Dhul fis-seħħ**

1. Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-seħħ fil-jum tal-pubblikazzjoni tiegħu fil- *Gurnal Uffiċjali tal-Komunitajiet Ewropej*.
2. L-Artikoli 1, 2, 3, 5 sa 29 u 49 sa 106 għandhom ikunu japplikaw sa mis-27 ta' April 1995.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.